

ADVOCATENBLAD *start*

Magazine voor rechtenstudenten

nr. 1/2011

Rechten-
studenten
over de
advocatuur

*Trends in de
advocatuur*

*Werken in
New York*

*Wat heb je nodig
om het te maken?*

Sdu UITGEVERS

NEDERLANDSE ORDE VAN ADVOCATEN

JONG, NIEUWSGIERIG EN SOMS EEN BEETJE EIGENWIJS

Bij VMW Taxand werken advocaten en fiscalisten nauw samen in een geïntegreerde civiel-fiscale praktijk. VMW Taxand biedt enthousiaste studenten graag de mogelijkheid om tijdens hun studie een kijkje te nemen in de keuken van VMW Taxand. Zo kan je bij VMW Taxand aan de slag als student-stagiaire of als studierend medewerker, afhankelijk van jouw keuze en fase van jouw studie. Spreekt dat jou aan? Misschien ligt jouw toekomst bij VMW Taxand!

Kijk voor meer informatie op www.vmwtaxand.nl of bel met Sanne Scheffers (recruiter) op 020 301 8029.

VMW TAXAND

ADVOCATEN · BELASTINGADVISEURS · NOTARIAAT

09

14

werving

WAT JE NODIG HEBT OM HET TE MAKEN	04
RECHTENSTUDENTEN OVER DE ADVOCATUUR.	09
WANTED: HIGH POTENTIALS MET AMBITIE.	13
DE 'KLIK' MET KANTOOR	14
HET IMAGO VAN DE ADVOCATUUR	17
IT'S ALL IN THE GAME.	18

30

32

praktijk

'ER WORDT GEÏNVESTEERD IN EEN WIJ-GEVOEL'	30
TRENDS EN ONTWIKKELINGEN	32
KANTOREN TWITTEREND IN BEELD.	34

23

ervaring

PORTRETTE VAN TWEE ADVOCAT-STAGIAIRES	22
VAN ADVOCAT-STAGIAIRE TOT PARTNER.	25
'WE ZIJN EEN EILANDJE IN DE REST VAN DE STAD'.	26

34

03

de Orde

VOORAF	02
DE ORDE	03
VAN DE DEKEN	03

18

22

30

Colofon

ADVOCATENBLAD *start*

Advocatenblad Start is het officiële orgaan van de Nederlandse Orde van Advocaten en wordt uitgegeven door Sdu Uitgevers.

Samenstelling blad

Hedy Jak
Lucinda Jones
Yvonne Wiggers

Uitgever

Gert Jan Schinkel

Eindredactie

Hedy Jak

Met redactionele bijdragen van

Hedy Jak, Mark Maathuis, Trudeke Sillevius Smitt,
Lisette Sloots en Arnoud Veilbrief

Correcties

Mark Maathuis

Vormgeving

Dimitry de Bruin
Dimdim, Den Haag

Drukwerk

Senefelder Misset in Doetinchem

Advertenties

Daniël Stoltz, media adviseur
advertentie.juridisch@sdu.nl
Tel: 070 – 378 05 62
www.bereikdejurist.nl

Foto cover

Chantal Heijnen

Vooraf

eel rechtenstudenten die in het laatste jaar van hun studie zitten, worstelen met de vraag ‘wat ga ik doen als ik straks klaar ben met studeren?’

Gelukkig zijn er veel manieren om je te oriënteren op de arbeidsmarkt, zeker als je overweegt om de advocatuur in te gaan. *In-house* dagen, informele kennismakingsgesprekken of meld je aan als *BestGraduate* (zie p. 11).

In deze tweede uitgave van *Advocatenblad Start* vertellen een partner en twee recruiters waar zij op letten bij het aannemen van nieuwe mensen. Hoe presenteert je je zo goed mogelijk en wat kun je achterwege laten?

Journaliste Trudeke Sillevius Smitt trok naar Amsterdam om advocaat Nicole Wolters Ruckert te interviewen. Zij werkt bij Kennedy van der Laan, het kantoor dat onder andere werd opgericht door de Amsterdamse burgemeester Eberhard van der Laan. Wolters Ruckert vertelt over haar werkervaringen: toen ze net met werken begon, de sfeer op kantoor en de borrels.

Verder geven twee advocaat-stagiaires ieder hun eigen redenen waarom ze voor de advocatuur hebben gekozen. Ook vertellen ze over de zaken waar ze zich mee bezighouden. Zo is stagiaire Saloua Hoeve-Ouchan bezig met een grote vastgoedfraudezaak.

Je kunt er natuurlijk ook voor kiezen om in het buitenland voet aan de grond te zetten. Advocaten Yvette Tijms en Robert Steeg durfden het aan om die stap te maken en werken sinds kort in het bruisende New York. Of blijf je liever in Nederland omdat de Amsterdamse Zuidas lonkt? Blader dan even door naar pagina 24 waarin verschillende Zuidas-advocaten over hun carrière vertellen.

Ook buigen veel kantoren zich momenteel over het *social media* vraagstuk; want ja, op welke manier kun je Twitter het beste inzetten? Journalist Arnoud Veilbrief peilde de tweets van verschillende kantoren. Nieuwsgierig? Blader door naar pagina 28.

Redactie *Advocatenblad Start*

PS Nu we het toch over social media hebben: wil je op de hoogte blijven van de *ins & outs* in de advocatuur? Word hyves-vriend op

<http://advocaat-vo-toekomst.hyves.nl>

Je vindt daar wekelijks blogs van advocaten, waarin ze op toegankelijke wijze vertellen over hun werk. Je kunt je er ook gratis abonneren op *Advocatenblad nieuwsbrief*, die je iedere week op de hoogte brengt van het reilen en zeilen binnen de advocatuur.

De Orde

De Nederlandse Orde van Advocaten

De Nederlandse Orde van Advocaten (de Orde), gevestigd in Den Haag, is de publiekrechtelijke beroepsorganisatie van alle advocaten in Nederland. De wettelijk vastgelegde kernfunctie van de Orde is de zorg voor de kwaliteit van advocatendiensten. Die kwaliteit wordt onder meer gewaarborgd door:

- een omvangrijk opleidingsprogramma voor de advocatuur;
- het opstellen van verordeningen en andere bindende regels voor advocaten;
- de zorg van de tuchtrechtspraak;
- voorlichting en dienstverlening aan de leden;
- advisering aan de overheid over beleidsvoornemens en wetsontwerpen.

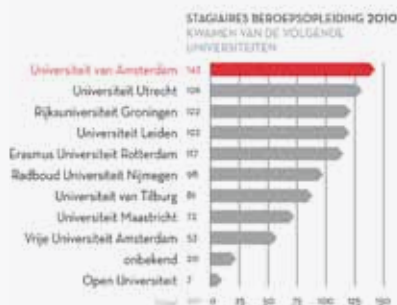
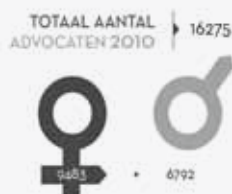
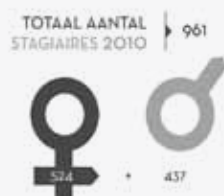
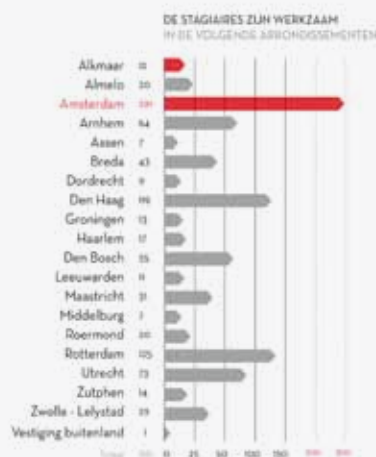
Plaatselijke Orden

Naast de landelijke Orde in Den Haag is er per gebied (arrondissement) een plaatselijke Orde van Advocaten; Nederland telt negentien van dergelijke arrondissementen. Deze Orden van Advocaten worden bestuurd door de lokale Raden van Toezicht met als voorzitter de (plaatselijke) deken. Zowel de Nederlandse Orde van Advocaten als de negentien lokale Orden zijn publiekrechtelijke lichamen. Hiertussen bestaat geen hiërarchische verhouding. De lokale Orden zijn autonoom en hun bevoegdheden zijn in de Advocatenwet omschreven.

Advocatenwet

Elke advocaat die in Nederland wordt ingeschreven, wordt automatisch lid van de landelijke en van een plaatselijke Orde. Dat wordt bepaald door de Advocatenwet, die dateert uit 1952. Iedereen die in Nederland het beroep van advocaat wil uitoefenen, moet aan bepaalde voorwaarden voldoen die ook beschreven staan in de Advocatenwet. Begin 2011 telt Nederland 16.275 advocaten. Elk jaar beginnen ongeveer 1000 stagiaires aan de Beroepsopleiding Advocatuur. De advocatuur groeit nog steeds, het afgelopen jaar met 2,1 %.

Facts & figures

Talentsjacht

Kennismakingsdagen, snelpleitwedstrijden,

stages in Londen of Tokio maar ook speciale opleidingen, boekjes of studiebeurzen. Advocatenkantoren, groot en klein, doen hun best om de meest kundige, gedreven en betrokken rechtenstudenten aan zich te binden. Dat doen ze alle op hun eigen manier: met nadruk op de internationale mogelijkheden, teamwork, de uitgebreide klantenkring of met aandacht voor collegialiteit en de menselijke maat. Voor jou als rechtenstudent betekent dit dat je allerlei mogelijkheden hebt om ervaring op te doen, te leren én te onderzoeken of een kantoor bij je past. Maak daar vooral gebruik van! Dat is in het belang van de kantoren, maar ook – en vooral – in je eigen belang. Het is immers een gedeeld belang dat er een goede *match* ontstaat.

Mijn advies: oriënteer je goed voordat je kiest voor een bepaald kantoor. Bezoek verschillende kantoren en vraag de medewerkers naar hun ervaringen, voordat je kiest voor een studentenstage of een plaats als advocaat-stagiaire. Want de verschillen zijn groot.

Wil je werken bij een groot kantoor, je specialiseren en internationale ervaring opdoen? Of voel je meer voor een middelgroot kantoor, een klein kantoor of de gefinancierde rechtshulp? Voel je je aangetrokken tot de procespraktijk of heb je meer met de adviespraktijk? Ga op zoek naar je eigen talenten en voorkeuren voordat je je keuze bepaalt.

Veel kantoren bieden de mogelijkheid van een studentenstage. Deze duurt over het algemeen twee maanden en je wordt betaald. Je krijgt de mogelijkheid de dagelijkse praktijk van een advocaat te leren kennen, mee te gaan naar zittingen bij de rechtbank en aanwezig te zijn bij besprekingen met cliënten. Bovendien kun je bij kantoorborrels andere advocaten leren kennen en de sfeer op kantoor proeven. Ben je enthousiast? Mooi, want het is een prachtig vak! Maar gebruik de talentsjacht van kantoren ook om zelf goed te scouten. Want jij bent het talent waar zij naar op zoek zijn!

Jan Loorbach,

Algemeen deken van de Nederlandse Orde van Advocaten

Wat je nodig hebt om het te maken

Opeens weet je het zeker: je wilt advocaat worden. Dan dienen zich vragen aan, want hoe bereid je je voor op een sollicitatiegesprek? Twee recruiters en een partner delen hun expertise.

Door: Mark Maathuis

A

lle begin is moeilijk en dat geldt zeker voor je eerste stappen richting de advocatuur. Er is keuze uit honderden kantoren door het hele land en er zijn te veel specialisaties om op te noemen. Daarnaast moet je als advocaat behalve over gedegen juridische kennis ook nog eens beschikken over mensenkennis, goede communicatieve vaardigheden, een neus voor zaken en een dikke huid. Tel daarbij op de soms lange dagen, cliënten in verschillende tijdszones en een voortdurend veranderende werkomgeving en het aanbod is al snel overweldigend. Om orde in deze chaos te scheppen, is het zaak je goed voor te bereiden.

Belang van stage

‘Ben je bijna afgestudeerd, dan raad ik aan kennis te maken met de praktijk door een stage of een juridisch-assistentschap,’ zegt Robertine van der Werff, *campus-recruiter* bij Stibbe. Ook Anna Regina Ybema, recruiter bij Allen & Overy benadrukt het belang van een stage. ‘Dat is de allerbeste manier om een beeld van een kantoor te krijgen. Bij ons bijvoorbeeld draai je tijdens je stage volledig mee. Het juridische deel van het vak leer je wel op de universiteit, maar de echte praktijk en de sfeer, daar kom je pas achter als je er dagelijks mee te maken hebt.’

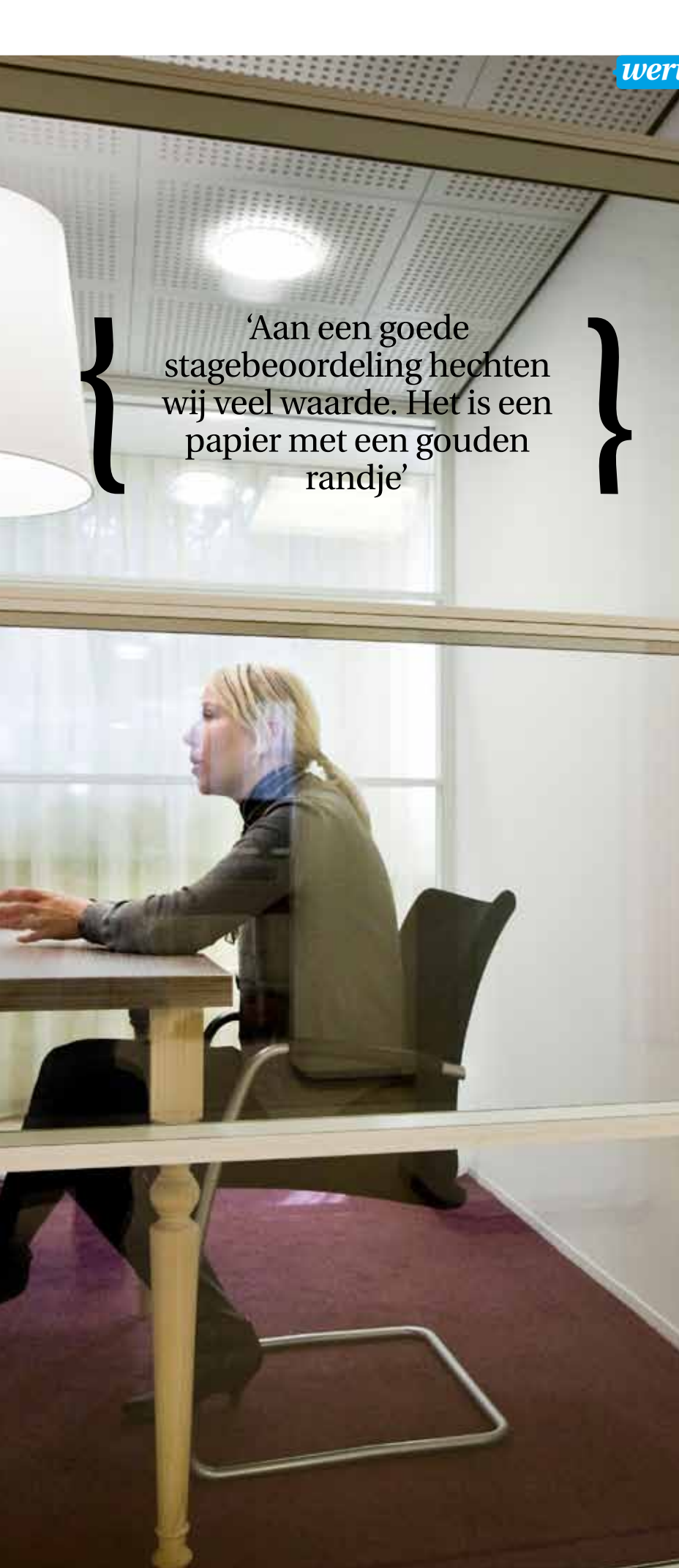
Daarnaast kunnen stages ook handig zijn bij het zetten van de volgende stap. Ze leveren namelijk niet alleen veel informatie op voor de student of net afgestudeerde, zegt Jan Henk van der Velden, partner bij het Utrechtse kantoor Wijn & Stael, ze vertellen ook veel over de persoon in kwestie. ‘Als je uitgenodigd wil worden voor een eerste sollicitatiegesprek, moeten je interesse in de advocatuur en je motivatie uit iets blijken. Als advocaat moet je aan zoveel voldoen en belangrijke aspecten van het vak worden op de universiteit niet of onvoldoende getoetst. Ben je bijvoorbeeld innemend

genoeg ten opzichte van je cliënt, de wederpartij, de rechter en je kantoorgenoten? Om dat te testen is een stage uitermate geschikt.’ Ybema beaamt dat, ‘aan een goede stagebeoordeling hechten wij veel waarde. Het is echt een papier met een gouden randje.’

PR van kantoren

Voor wie zijn of haar stage achter de rug heeft en toe is aan de fase van de kantoorselectie, geldt: maak zoveel mogelijk gebruik van de mogelijkheden die kantoren zelf bieden. Bezoek hun stands op bedrijvendagen, pluis websites uit of schrijf je in voor een masterclass. En – het belangrijkste advies – stel vragen, veel vragen. ‘Over de advocatuur en dus ook over ons kantoor bestaan veel vooroordelen,’ zegt Ybema. ‘Het hele jaar door kunnen studenten bij ons terecht voor een oriënterende lunch met twee advocaten waarbij hen het hemd van het lijf mag worden gevraagd over hun werkervaringen. Mensen zijn bijvoorbeeld benieuwd of het waar is dat je op ons kantoor heel hard moet werken. Tijdens zo’n lunch kunnen we op dat soort zaken ingaan en uitleggen dat we een topkantoor zijn waar inderdaad hard wordt gewerkt, maar waar ook genoeg ruimte is om te ontspannen en een biertje met elkaar te drinken.’

Ook Van der Velden onderstreept gedurende dit proces het belang van de inbreng van advocaten zelf. ‘Wij hebben er zelfs bewust voor gekozen om niet met recruiters te werken, omdat onze mensen en vooral de jongeren op kantoor onze beste ambassadeurs zijn. Zij kunnen uit eigen ervaring vertellen over de goede opleiding en sfeer en hoe wij er voor zorgen dat wij kwaliteit op hoog niveau leveren. Dat is dan wat anders dan alleen een PR-praatje.’ Wijn & Stael is daarom actief in verschillende studentensteden, aldus Van der Velden. ‘Zelf geef ik college op de Universiteit Utrecht en dat is goede manier om contacten te leggen en te onderhou-

{ 'Aan een goede stagebeoordeling hechten wij veel waarde. Het is een papier met een gouden randje' }

den.' Behalve door middel van kantoorbezoeken van studieverenigingen, twee keer per jaar een *in-housedag* van de Stichting Student en Praktijk, diverse Praktijkdagen en oriënterende lunches biedt Stibbe nog een goede manier om kennis te maken met het kantoor, zegt Van der Werff. 'In het voorjaar organiseren we een *masterclass* die in New York plaatsvindt. Voor studenten een mooie mogelijkheid om op intensieve wijze met de medewerkers van Stibbe Amsterdam en met ons kantoor in New York kennis te maken.'

Betrokkenheid en interesse

Dat advocatenkantoren zoveel tijd en energie steken in het aantrekken van nieuwe mensen, komt onder andere omdat er geen blauwdruk voor het profiel van een advocaat bestaat. Wel zijn er aanknopingspunten, aldus Van der Werff, 'waar we in het CV naar zoeken. Goede studieresultaten en een extra *master* zijn belangrijk maar absoluut niet het enige waar we naar kijken. We kijken ook naar dingen die je naast je studie hebt gedaan en belangrijk zijn voor je persoonlijke ontwikkelingen, zoals een buitenlandervaring of een bestuur van een studie- of studentenvereniging.'

Voor Van der Velden is het van belang dat iemand duidelijk maakt waarom hij voor de advocatuur en voor Wijn & Stael kiest. 'Maatschappelijke betrokkenheid staat bij ons hoog in het vaandel en dat kan op allerlei manieren worden ingevuld, er bestaat geen goed of fout. Zo hebben we ooit iemand aangenomen die een paar maanden in een tehuis in India heeft gewerkt. Een goed gevuld CV is dus aan te raden, 'maar door CV jagers prikken we tijdens een gesprek zo heen. Een andere kantoorgenoot stond bijvoorbeeld elke zaterdag in een meubelzaak om zijn studie te kunnen betalen. Dat spreekt misschien minder tot de verbeelding, maar het zegt wel veel over iemands karakter en inzet. En daar gaat het om.' Voor Allen & Overly draait het om het totaalplaatje dat iemand laat zien, zegt Ybema. 'Als we één ding zwaarder zouden laten wegen, gaat dat ten koste van de diversiteit op kantoor. Nu lopen er mensen rond met uiteenlopende CV's en interesses en hebben we een aantal voormalige topsporters waaronder een Olympische roeier en een basketballer. En ondanks al die verschillen is er een rode draad: de juridische interesse.'

Sollicitatieprocedure

Of je echt uit het goede hout gesneden bent, wordt pas duidelijk tijdens de sollicitatieprocedure. De opzet is bij de drie kantoren min of meer gelijk – drie gesprekken en een assessment – maar daar lijkt dan ook wel alles mee gezegd. Op wat er aan de orde komt, hoe

De board van vandaag vraagt om businesswise advocaten

De board met raad en daad bijstaan kan niet meer zonder te weten wat er speelt en verder te kijken dan de wetten en jurisprudentie. Studeer je Nederlands, notarieel of fiscaal recht en denk je businesswise genoeg te zijn, maak dan kennis met ons op businesswiseadvocaten.nl **ALLEN & OVERY**

je je het beste kan voorbereiden en wat het verschil maakt tussen doorgaan of afvallen, is geen eenduidig antwoord te geven. 'Bij Wijn & Stael is het eerste gesprek oriënterend, zowel voor de kandidaat als voor ons. Bevalt het over en weer, dan volgen inhoudelijke gesprekken met partners en daar kan echt van alles aan de orde komen. Je kunt een ethisch dilemma voorgeschoteld krijgen, maar ook de vraag "welke kranten lees je?" Die flexibiliteit zie je bij Stibbe ook. De dagen – maandag en donderdag – van de eerste twee gesprekken liggen vast, maar in overleg met de sollicitant kan hiervan worden afgeweken, zegt Van der Werff. 'Wij willen de hele procedure in maximaal drie weken afronden. Door de gesprekken op vaste dagen te plannen, kunnen wij de sollicitatieprocedure kort, maar grondig houden.'

Wat bij Allen & Overy tijdens het eerste gesprek in ieder geval aan de orde komt, is of kandidaten weten waar het kantoor voor staat, zegt Ybema. 'Richting de cliënt ligt in ons werk de nadruk op een pragmatische aanpak. Daar moeten sollicitanten wel mee bekend zijn.'

Gevulde rugzak

Waar je ook wordt aangenomen, je kan ervan uitgaan dat het aanpoten wordt. Advocaat-stagiaires hebben een steile leercurve en draaien vanaf het eerste moment volledig mee. Gelukkig sta je er niet alleen voor. Zo nemen bij Wijn & Stael je patroon en je mentor je mee naar zittingen, zorgen ze ervoor dat je voldoende interessant werk hebt en word je bij alles betrokken, aldus Van der Velden. 'Door onze intensieve opleiding en begeleiding leer je ons kantoor goed kennen.' Samen met 13 andere kantoren, waaronder Allen & Overy, biedt Stibbe via de *Law Firm School* een 10 maanden durende opleiding aan, zegt Van der Werff, 'die een brug biedt tussen theorie en praktijk en zorgt voor een nog meer gevulde rugzak.' Daarnaast biedt Stibbe ook een divers intern programma. 'Elke week hebben we verschillende klasjes waarin jurisprudentie en actuele zaken besproken worden. Ook vindt twee keer per jaar de junior-medewerker leergang plaats waarin behalve cursussen als Argumenteren en Betogen, Presenteren en *Legal English*, ruim aandacht is voor de persoonlijke ontwikkeling.' Hoewel er voldoende vraagbakens zijn, is het bij Allen & Overy tijdens deze advocaat-stagiaire periode ook belangrijk dat mensen zelf dingen uitzoeken, zegt Ybema. 'Wij vinden het erg belangrijk dat advocaat-stagiaires proactief aan de slag gaan, maar uiteraard staan de deuren altijd open voor *feedback*.'

Samen

Als je op de eerste dag in je nieuwe praktijk de sleutel in het slot steekt, is het goed te weten dat je verzekeringen in orde zijn. Met Niehoff Werning & Kooij staat u er niet alleen voor. Prettig, want er komen nogal wat zaken op starters af. Van ondernemingsplan tot beroepsaansprakelijkheids- en arbeidsongeschiktheidsverzekering: samen met u zorgen we voor een passende oplossing. Met onze kennis van de advocatuur helpen we al jaren talloze starters op weg. Meer weten? Vraag dan vrijblijvend ons starterspakket voor de advocatuur aan.

Starter? Kijk op www.nwk.nl

**Hoe dan ook,
start samen met Niehoff Werning & Kooij.**

Niehoff Werning & Kooij
verzekeringsadviseurs voor advocatuur en notariaat

Rechtenstudenten over de advocatuur

Dat kantoren hun beste beentje voor zetten om studenten te werven, is duidelijk. Maar hoe denken studenten eigenlijk over de advocatuur? Rechtenstudenten geven hun visie.

Door: Hedy Jak en Mark Maathuis

Na haar rechtenstudie ziet **Cynthia Markhem** (23) zichzelf wel als *litigator* aan de slag gaan. 'Het lijkt me geweldig om tijdens een zitting in een rechtszaal te staan en een zaak te bepleiten. Ik denk dat het afwisselend werk is en dat de dagen nooit op elkaar lijken.' Het liefst zou ze op een prestigieus, klein kantoor werken, omdat ze iedereen persoonlijk wil kennen. 'In mijn vak wil ik graag groeien en volgens mij is de begeleiding op een klein kantoor beter, je hebt misschien makkelijk toegang tot je patroon.'

Sander Klatt (23) heeft zich goed verdiept in de advocatuur. 'Tijdens studiereizen heb ik veel kantoorbezoeken afgelegd, ook in het buitenland. Zo ben ik in New York bij de Brauw langs geweest.' En inmiddels staat voor deze student Internationaal Recht één ding als een paal boven water, 'het boek advocatuur heb ik dicht gedaan. Ik heb twee jaar bij de Rechtswinkel gewerkt. Interessant, zeker en je kan echt iets betekenen voor de mensen die je helpt, maar niet iets voor de rest van mijn leven.' Daarmee is ook de keuze voor zijn afstudeerrichting verklaard, 'want Internationaal Recht is pas echt interessant.'

Ze heeft er al een studie Chinese Taal en Cultuur opzitten, maar **Vera Ronteltap** (23) heeft nog geen genoeg van studeren en zit in het tweede jaar van haar rechtenstudie. 'Een vriendin liep stage bij De Brauw, dat klonk allemaal zo interessant. Ik ben toen ook bij een rechtbank gaan kijken en besloot deze studie te gaan doen.' Momenteel is ze de mogelijkheden aan het aftasten om beide studies in haar werk te combineren. 'Bij Belastingrecht heb je veel contacten met China en ook in de advocatuur kun je transacties van Chinese ondernemingen begeleiden. Ik ben me nu vooral nog aan het oriënteren.'

Gevonden:

Menno van Essen (m/)

Specialist Vervoerrecht en Cultuurkameleon.

We zochten iemand voor vervoerrecht. Menno was in beeld, maar had zijn zinnen op Europees recht gezet. Internationale cultuurverschillen hadden hem tijdens zijn 'expatjeugd' enorm geboeid. Na een Master Europees Recht en tweetalige stage wilde hij niets liever dan dit in de praktijk te brengen. Ideaal voor ons, want wat hij nog niet besepte was dat vervoerrecht zich vaak tot ver buiten de landsgrenzen uitstrekt.

"Dezelfde week nog zaten we achter een gestolen megajacht aan dat ergens in Turkije moest liggen. Zo Europees had ik het bij Europees recht niet gekregen denk ik. Actie is hier dagelijkse kost. Nysingh zette me op het goede spoor; zowel rechtsgebied als kantoor bleken een schot in de roos. Bovendien hangt er een prettige, losse sfeer. Je leest vaak dat kantoren expliciet aandacht besteden aan 'worklife-balance'. Maar dat zit hier gewoon in de natuur."

Nysingh is een bedrijf van karaktervolle specialisten. Alleen de wet is bij ons standaard. Voor de rest krijg je alle ruimte om buitengewoon te zijn. Klinkt dit goed en kennen wij elkaar nog niet? Laat je dan vinden via werkenbijnysingh.nl

Nysingh. De juiste jurist op de juiste plek.

‘De vraagstukken op het gebied van arbeidsrecht trekken me aan’, vertelt **Ilknur van Graafeiland** (30). Ze is bezig met haar Master Civiel Recht en volgens haar heeft iedereen op een bepaald moment te maken met arbeidsrecht. ‘Tijdens mijn bijbaan leerde ik hoe slecht sommige werknemers werden behandeld. Bijvoorbeeld dat parttimers, met een vast dienstverband hebben, niet gespaard werden bij een reorganisatie. Dat vreet aan je, want je hebt wel de kennis om hen te helpen, maar nog niet de middelen. Door deze bijbaan wist ik dat ik de advocatuur in wilde, met als specialisatie arbeidsrecht.’

De snelheid en het verbale aspect, dat zijn onderdelen van de advocatuur die student Recht en economie en deeltijd Filosofie **Jorick van Erp** (21) aanspreken. Minder gecharmeerd is de derdejaars student van de nadruk op geld verdienen, zegt hij. ‘Dat zie ik vooral op de Zuidas. En je talenten aanwenden om de mazen in de wet te zoeken, staat me tegen.’ Joricks kennis over de advocatuur komt tot nu toe voornamelijk uit foldertjes en via websites, maar in de toekomst wil hij zeker stage op een advocatenkantoor lopen. ‘Dan kan je de praktijk echt van dichtbij zien.’

Lizel Debeer (23) doet een *advanced Master in European and International Business Law*. ‘Er zijn zoveel mogelijkheden, dat ik nog goed moet nadenken wat ik straks precies ga doen. Maritiem Recht vind ik fascinerend. Ik weet dat het niet populair is, maar de logistiek, schepen en vooral de verschillende landen, het internationale aspect spreekt me aan.’ Lizel komt uit Zuid-Afrika en hoopt dat ze daar in de toekomst voor een internationaal bedrijf kan werken. ‘Ik hou van de Nederlandse cultuur en begrijp de taal; het voelt daardoor niet alsof ik ver weg ben. Maar na deze *master* wil weer terug naar Zuid-Afrika.’

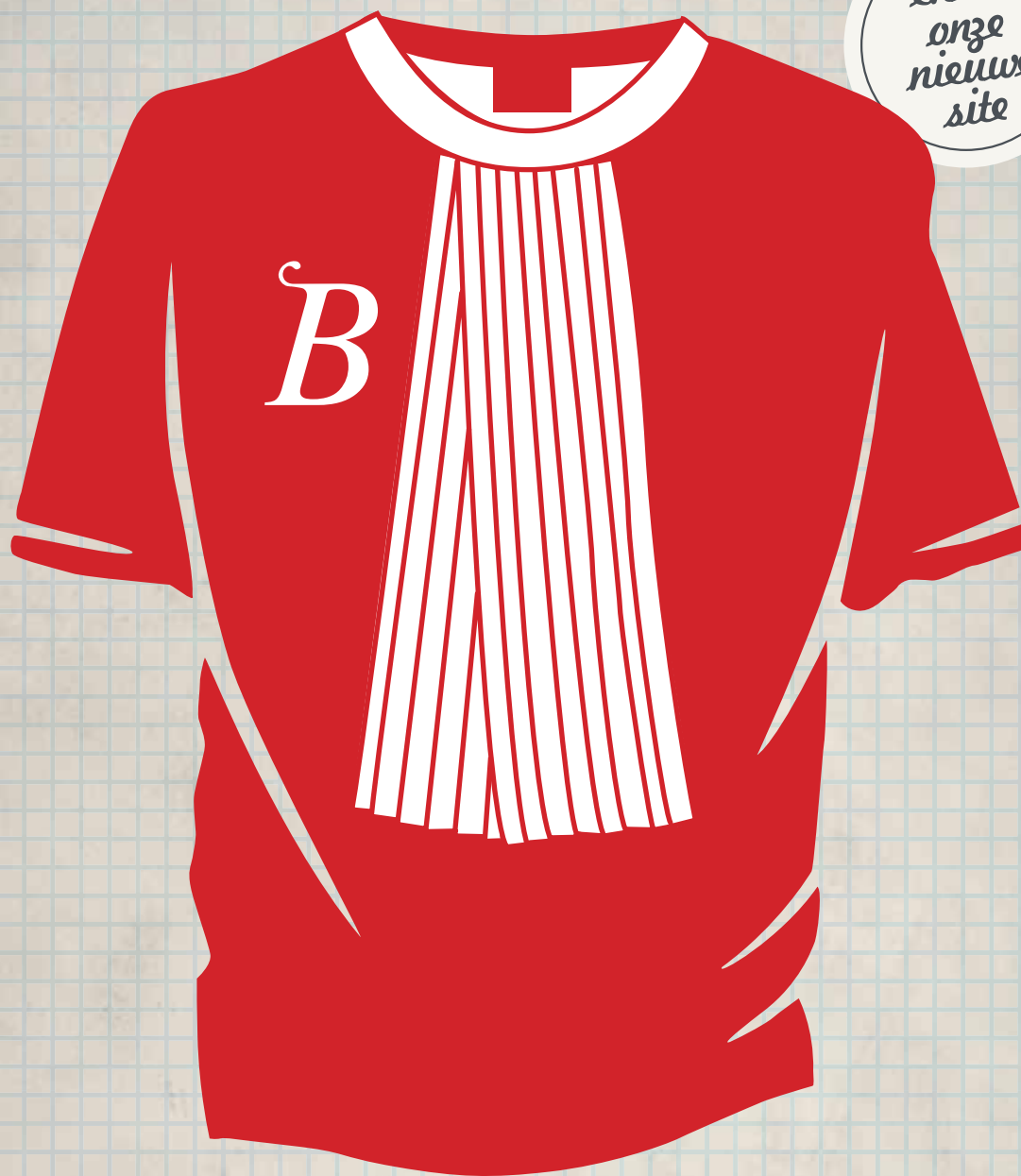

Hij is net begonnen met zijn studie Nederlands Recht en volgens **Xander Rzepka** (19) kan hij straks ‘mensen helpen en beschermen in rechtszaken door juridische kennis in te zetten.’ Op wat voor manier hij dat wil gaan doen weet hij nog niet. ‘Ik heb net pas een aantal vakken gevolgd, zoals Internationaal Staats- en Bestuursrecht, dat vond ik interessant.’ Voornamelijk het internationale aspect vindt hij leuk. ‘Ik wil zeker een stage in het buitenland gaan doen, of bij een internationaal bedrijf of advocatenkantoor gaan werken.’

‘Tijdens mijn bijbaan leerde ik hoe slecht sommige werknemers werden behandeld’

Hoewel hij pas een paar maanden in de collegebanken zit, weet eerstejaars **Jeroen de Jong** (18) nu al waar zijn rechtenstudie hem zal brengen. ‘Ik wil advocaat worden. Op school vond ik debatteren al mooi. Wil je daar iets mee doen, dan kom je al snel uit bij de advocatuur. Ook aantrekkelijk is de “belangrijke rol” van de advocaat binnen het rechtssysteem,’ zegt hij. Over het soort kantoor waar hij aan de slag wil, heeft hij nog niet nagedacht. ‘Maar door boeken en televisie en dankzij de vader van een vriend van mij die advocaat is, weet ik dat er meer is dan Moszkowicz en Spong.’

check
onze
nieuwe
site

Play to win
Become a team member

BANNING

ADVOCATEN

WWW.WERKENBIJBANNING.NL

Wanted: high potentials met ambitie

Acht grote advocatenkantoren organiseren in samenwerking met Memory Events de *BestGraduates Law 2011*, een recruitmentgame waarbij rechtenstudenten zich door verschillende selectieronden moeten slaan.

Door: Lisette Sloots

BestGraduates Law 2011 is volgens Bas Boris Visser, managing partner bij Clifford Chance, bedoeld voor juridische *high potentials* die de deelnemende advocatenkantoren beter willen leren kennen. En tegelijkertijd voor de kantoren om talenten te ontmoeten. 'We willen studenten een platform bieden om zich te presenteren, om te kijken waar ze staan ten opzichte van andere studenten. Dat slaat goed aan, er is elk jaar veel animo. We hebben met een generatie studenten te maken die graag de mogelijkheid aanpakt om te laten zien wat ze kunnen. En dan niet in een één-op-één sollicitatiegesprek maar in een competitie met verschillende selectierondes.'

Kijkje in de keuken

'Studenten gaan niet bij één kantoor kijken, maar komen in contact met verschillende grote advocatenkantoren', vertelt Bas. 'Zo kom je erachter welk kantoor het beste bij je past en welk kantoor je beter wilt leren kennen. Als je de Clifford Chance prijs wint, ga je een maand naar ons kantoor in Londen en kun je ervaren hoe het is om daar te werken. Samen met twintig andere studenten die door onze Europese kantoren zijn afgevaardigd, maak je onderdeel uit van het *European Summer Program*. Je maakt dan kennis met alle verschillende facetten van ons kantoor.'

Interesse en ambitie

'Als internationaal kantoor is het voor ons belangrijk om de beste mensen aan te trekken. Mensen die van zichzelf zeggen, "ik durf uitdagingen aan te gaan en ik werk graag in een diverse en internationale omgeving." Op *BestGraduates Law 2011* komen studenten af die ook echt als *high potential* gezien kunnen worden vanwege hun interesse voor de advocatuur, goede cijferlijsten, ambitie, juridische kennis, maar ook hun brede maatschappelijke interesse. We hebben in de afgelopen jaren via *BestGraduates Law 2011* een aantal mensen aangenomen en die blijken echt heel goed te zijn.'

Drie vragen aan Heleen Koggink

Heleen Koggink (22) is winnaar van *BestGraduates Law 2010*. Zij studeert *Law and Economics* aan Universiteit Utrecht.

Waarom heb je meegedaan?

'Het is mijn ambitie om advocaat te worden. *BestGraduates Law* leek mij een goede mogelijkheid om me te oriënteren op de arbeidsmarkt, omdat je in korte tijd met veel kantoren kennismakkt. Daarnaast vond ik het assessment en de aangeboden trainingen nuttig voor mijn persoonlijke ontwikkeling.'

Wat heeft deelname jou opgeleverd?

'Tijdens de inhouse dagen bezoek je verschillende kantoren en krijg je de gelegenheid om de sfeer daar te proeven. Ik heb vooral veel geleerd van de zogenoemde presentatie-onderdelen, daardoor vind ik het spreken in het openbaar nog makkelijker geworden. Door mijn deelname ben ik nog meer overtuigd dat ik advocaat wil worden.'

Raad je het andere studenten aan om mee te doen?

'*BestGraduates Law* is een efficiënte manier om kennis te maken met de deelnemende kantoren. Het is ook goed voor je persoonlijke ontwikkeling, je leert jezelf echt beter kennen.'

Selectieronden van *BestGraduates Law 2011*

- je kunt meedoen als je in de periode januari 2011 tot april 2012 afstudeert;
- toelatingstest op www.bestgraduates.nl;
- opgeven van persoonlijke gegevens, zoals CV en cijferlijsten;
- inschakelen van je netwerk (niet verplicht);
- online assessment;
- capaciteitentest en individuele gesprekken.

Als je deze rondes bent doorgekomen, volgen de inhouse dagen bij de deelnemende kantoren. De tien beste kandidaten gaan door naar de finale. Je kunt geldprijzen en (internationale) stages winnen en wellicht mag jij jezelf aan het einde *BestGraduate Law 2011* noemen.

De 'klik' met kantoor

Je hebt de héle grote kantoren, en je hebt Kennedy van der Laan in Amsterdam. Ook groot, ook commercieel, maar net even anders. Advocaat Nicole Wolters Ruckert werkt er nu zeven jaar en vertelt hoe anders. 'Op een kantoorborrel merk je niet wie partner en wie medewerker is.'

Door: Trudeke Sillevius Smitt

In België was ze het meisje met de grote mond. Want al was ze geboren en getogen in Antwerpen, een opvoeding door Hollandse ouders verloochent zich niet. En na haar Belgische rechtenstudie ging ze toch maar in Nederland wonen. In het kader van haar *master* opleiding aan Nyenrode Business Universiteit bezocht ze een aantal grote advocatenkantoren. Bij Kennedy van der Laan viel voor Nicole alles op zijn plaats. 'Toen ik na de borrel naar buiten stapte wist ik: hier wil ik werken. Het was meteen een *match*.'

Wat maakte dit kantoor zo speciaal voor haar? 'Het is laagdrempelig, de mensen zijn sociaal ingesteld. Op een kantoorborrel merk je niet wie partner is en wie medewerker. En er werken hier niet allemaal dezelfde types. Iedereen kleedt zich zoals hij zelf wil.'

Het verhaal gaat dat je bij Kennedy van der Laan minder hard hoeft te werken dan wanneer je bij een kantoor op de Zuidas. Klopt dat? 'Naar mijn idee werken we even hard, we vullen het alleen anders in. De uren-norm ligt wat lager, maar er wordt van je verwacht dat je ook andere dingen doet, bijvoorbeeld dat je publiceert [artikelen voor (vak)bladen schrijven, *red.*]. En een vraag die je hier zeker kunt stellen is: wat haal ik uit mijn baan? Als je jezelf wilt ontwikkelen door het doen van cursussen dan wordt dat vaak door kantoor betaald.'

Balans zoeken

Toen Nicole in 2004 als advocaat-stagiaire op de sectie IT bij Kennedy begon, had ze moeite de juiste balans te vinden tussen werk en vrije tijd. 'Er zat thuis niemand op mij te wachten en ik was ontzettend nieuwsgierig en enthousiast. Ik zat hier vaak tot negen uur 's avonds. Dat werd niet verwacht, ik vond het gewoon leuk. Mijn kamergenote zei, "er komt een moment dat je het niet meer leuk zal vinden." En dat kwam inderdaad, na twee jaar. Je hebt rust nodig om dit werk te kunnen doen. Hoe blijf je anders een gezellig iemand, zowel op je werk als privé? Hoe word je een volwassen

mens, in alle opzichten?' Om te ontspannen en gezond te blijven ging Nicole drie keer in de week hardlopen en daarnaast doet ze aan yoga. Maar ze bleef geneigd haar werkprogramma te overladen. En wel zodanig dat het kantoor zich afvroeg of het nog wel goed ging. 'Als ze zien dat je uren ver boven de norm zijn, gaan ze na vier maanden wel vragen, "wat is het plan, dit houdt je niet eeuwig vol." Dan zoek je gezamenlijk een oplossing en geef je dossiers tijdelijk aan iemand anders.' En als je de norm niet haalt? 'Dan krijg je wel te horen: "waar ligt het aan?" maar je wordt er niet meteen op afgerekend. Je krijgt ook geen loonkorting; ook geen bonus overigens. Hoewel daar de laatste jaren wel een discussie over gaande is. De vraag is hoe je mensen motiveert. Er loopt bij een advocatenkantoor geen managementgoeroe rond, je moet de motivatie vaker bij jezelf zoeken en daar heeft de een meer moeite mee dan de ander.'

Borrelen in eigen bar

En een goede borrel wil ook wel eens motiverend werken. 'We hebben een eigen bar, in de ruimte waar

Foto's Jiri Büller

{ 'Als stagiaires van mensen uit andere praktijkgroepen iets interessants horen, zeggen ze, "waarom doen wij dat niet?"' }

we overdag eten. Iedereen mag af en toe tappen, er is geen bardienst. De ene keer is het hartstikke druk, de andere keer valt het tegen. Eén keer per maand is er een aangeklede borrel en af en toe organiseren we een quiz. Zoals een muziek- of Volendammerquiz, mede georganiseerd door de vele secretaresses die uit Volendam komen. Er is bij ons geen sociale druk wat dat soort dingen betreft, ook niet voor het kerstdiner of zo. Maar stagiaires gaan eigenlijk altijd mee, die vinden het hartstikke leuk.'

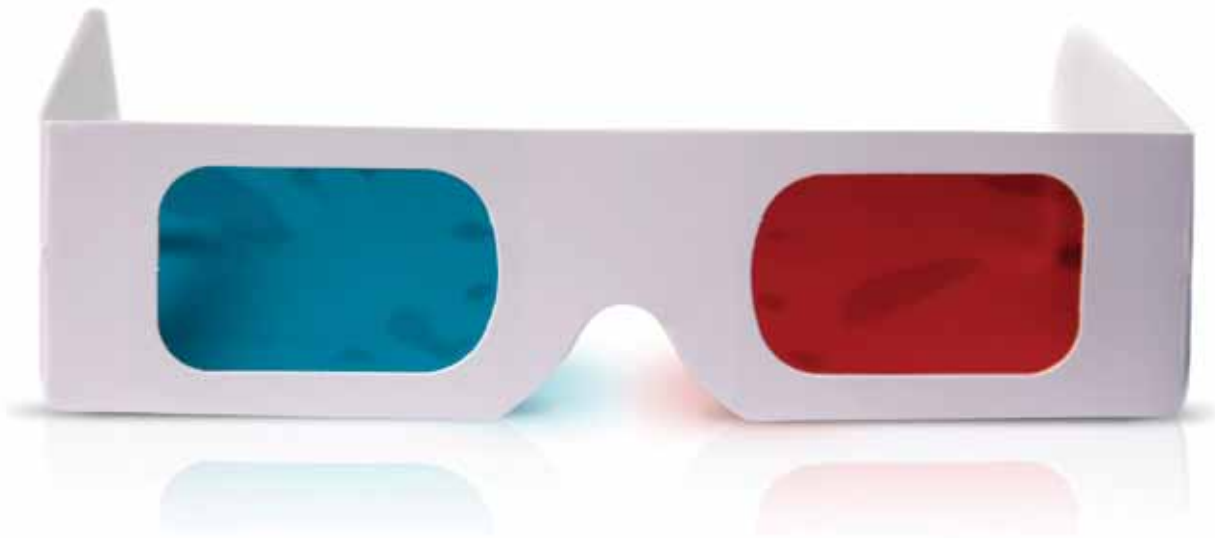
Ook als groep zijn de stagiaires actief. Ze gaan eens in de zoveel tijd met elkaar borrelen en eten, vertelt Nicole. Zelf hoort ze daar als medewerker niet meer bij en inmiddels ziet ze zelfs al een beetje generatieverschil. 'Stagiaires zijn nu meer gericht op het delen van ervaringen dan toen ik begon. En als ze van mensen uit andere praktijkgroepen iets interessants horen, zeggen ze: "waarom doen wij dat niet?" Dan gaat het bijvoorbeeld over de manier waarop patroons de zaken aanpakken. In 2009 werd Casper Schouten, één van onze partners, patroon van het jaar.' De reden? Omdat hij de tijd neemt en het geduld heeft om stagiaires iets te leren. Stagiaires eisen dat ook meer, ze trekken hun patroon aan de jas. Ik vind dat alleen maar goed.'

Kiezen op intuïtie

Het klinkt allemaal mooi. Maar eerlijk is eerlijk: de naam van Kennedy is niet zo groot als die van bijvoorbeeld

beeld Stibbe of De Brauw. Had Nicole toch niet liever bij een van de kantoren met een oude, gevestigde reputatie gewerkt? 'Nee, bij andere kantoren miste ik die klik. Daar heb ik geen teleurstelling over, want ik ben hier heel erg op mijn plek. Natuurlijk maak je als je gaat solliciteren een lijstje met wensen maar uiteindelijk kies je op je intuïtie. Hoe zijn mensen in de omgang? Is er voldoende intellectuele uitdaging? Bij Kennedy wordt iedereen opgeleid tot het medewerker-schap en er ligt een carrièrepad, ook van medewerker-naar partnerschap.' Toch zijn er bij het kantoor maar zes van de 25 partners vrouw. 'Je ziet dat bij alle advocatenkantoren. Veel vrouwen gaan na zes, zeven jaar weg, als ze kinderen krijgen. Je kunt parttime werken maar je ziet mensen toch worstelen om zich aan die parttime dagen te houden. Je hebt rekening te houden met je kantoor, met deadlines en cliënten. Het is en blijft een drukke baan.'

Kennedy van der Laan werd in 1992 opgericht door elf advocaten, veelal afkomstig van de grote kantoren. Ze wilden hoge kwaliteit maar met een minder hiërarchische cultuur. Het mocht commercieel maar het moest maatschappelijk verantwoord. Bij het Amsterdamse kantoor werken inmiddels 84 advocaten en twee notarissen. De oprichters zijn wel vertrokken. Marianne Kennedy ging terug naar de Verenigde Staten en Eberhard van der Laan werd burgemeester van Amsterdam. Aan leaseauto's doen ze niet, wel aan kantoorfietsen.

Het advocatenkantoor van de toekomst

Een ambitieus kantoor voor ambitieuze juristen

Individuele ontwikkeling en het nemen van verantwoordelijkheden zijn voor Eversheds Faasen belangrijke waarden. Eversheds Faasen geeft je ruimte en vrijheid om jezelf te ontplooien. Deze vrijheid stelt je in staat om snel een stevige onafhankelijke houding in te nemen.

Wij verwachten van jou uitstekende analytische vaardigheden en een 3-dimensionale blik om onze cliënten op pragmatische wijze te kunnen adviseren.

Kijk voor onze vacatures en meer informatie op www.eversheds.nl of neem contact met ons op.

Contact:

Eversheds Faasen

Liza van Dijk

010 24 88 007

hrm@eversheds.nl

EVERSHEDS FAASEN

www.eversheds.nl

©Eversheds Faasen 2011. Eversheds Faasen is lid van Eversheds International Limited.

 **FT INNOVATIVE
LAWYERS 2010
AWARD WINNER**

Het imago van de advocatuur

Hoe zit het met het imago van de advocatuur? Onderzoeksbureau Blauw Research legde deze vraag voor aan studenten. Eén van de conclusies: als toekomstige werkgever is de advocatuur het populairst, maar studenten flirten met de overheid.

Door: Hedy Jak

Advocatenkantoren willen in hun zoektocht naar talent graag weten wat er onder rechtenstudenten leeft. Op verzoek van een aantal (grote) kantoren – de namen van de opdrachtgevers blijven geheim – deed Blauw Research onderzoek onder 647 bijna afgestudeerde rechtenstudenten van negen universiteiten. Ondanks dat het aantal advocaten vorig jaar met tweeënhalf procent groeide, hebben studenten het idee dat ze door de crisis ‘moeilijk aan de bak kunnen komen’ in de advocatuur. Daardoor hebben studenten een bredere kijk ontwikkeld op hun baanmogelijkheden. Niet alleen binnen de advocatuur, maar ook bij de overheid, adviesbureaus en het bedrijfsleven zijn interessante potentiële werkgevers. Vooral de overheid lijkt terrein te winnen; zo steeg ‘de mate waarin een baan bij het Rijk werd overwogen’ onder zogenoemde ‘topstudenten’ van 13 procent in 2009 naar 26 procent in 2010. Top- en actieve studenten worden in het rapport gekenmerkt als *high potentials*; studenten met een hoog cijfergemiddelde, de ambitie om de top te halen en een actief studentenleven en/of buitenlandervaring.

Middelgrote kantoren

Advocatenkantoren hebben moeite om zich te profileren onder studenten. ‘De bredere oriëntatie van studenten enerzijds en de beperktere inzet van communicatie door kantoren anderzijds heeft er toe geleid dat de (spontane) bekendheid van veel kantoren is gedaald’, staat in het rapport. Toch is het werken bij een advocatenkantoor nog

steeds het populairst onder studenten. Een middelgroot regio kantoor heeft de voorkeur met 54 procent, gevolgd door het werken bij een internationaal georiënteerd kantoor (zie grafiek 1.)

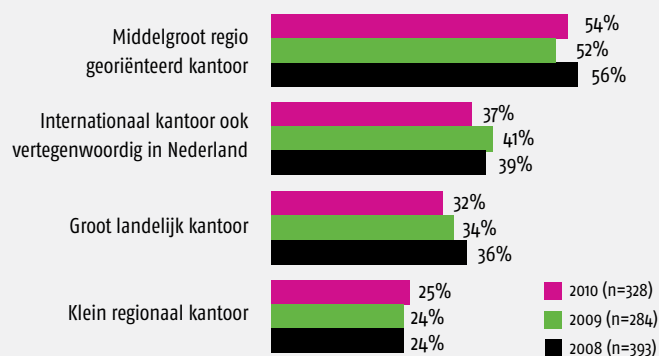
Opmerkelijk is dat slechts 15 procent van de topstudenten, 22 procent van de actieve studenten en 6 procent van de normale studenten bij een groot Zuidas kantoor aan de slag wil. Van de topstudenten is 40 procent bereid meer dan 50 uur per week te werken en 59 procent van de actieve studenten geven aan bereid te zijn meer dan 50 uur per week te werken. Met 26 procent voelen normale studenten hier duidelijk minder voor.

Goede sfeer

Studenten vinden een prettige werksfeer en goede balans tussen werk en privé de belangrijkste aspecten bij een toekomstige baan, zo blijkt uit grafiek 2. Wellicht dat de Zuidas daarom niet erg in trek is?

Op de vraag ‘kun je aangeven welke aspecten je goed vindt passen bij deze werkgevers?’ scoort de advocatuur op internationale mogelijkheden, oog voor talent en toonaangevendheid. Dit zijn de zogenaamde ‘harde imagoaspecten.’ Goede arbeidsvoorwaarden en een bewuste maatschappelijke rol worden toegedicht aan het werken bij de overheid en hoger ingeschaald dan bij de advocatuur. In vergelijking met de advocatuur scoort de overheid ook hoger op sfeerbepalende ‘zachte imagoaspecten’ zoals toegankelijkheid, jezelf kunnen zijn en de balans tussen werk en privé.

Grafiek 1. Voorkeur voor kantooromvang

Grafiek 2. Belangrijkste factoren voor keuze werkgever

It's all in the Game

Een juridische overname begeleiden? Het Amsterdamse advocatenkantoor Houthoff Buruma ontwikkelde een interactief recruitmentspel waarbij deelnemers worden getest op inzicht en *people skills*.

Door: Mark Maathuis

De meeste bedrijven kunnen er slechts van dromen: een *recruitment game* ontwikkelen die uitgroeit tot een wereldwijd hit en zo de regels van werving en selectie herschrijft. Dat *The Game* zo'n succes zou worden, had niemand kunnen zien aankomen, zegt Jaap Bosman, marketing directeur bij het Amsterdamse kantoor Houthoff Buruma en drijvende kracht achter de ontwikkeling van dit interactieve, multimediale spel.

Serius spelletje

The Game is een zogeheten *serious game* en vraagt om andere vaardigheden dan monsters afschieten, autoracen of gorilla's verslaan. Het draait allemaal om de staatsonderneming China Mining & Marine die in twee jaar tijd in de Gele Zee een energie park wil bouwen. Daar hebben ze een speciaal soort schepen bij nodig en laat het Nederlandse offshorebedrijf 't Hoen die nou net als een van de weinige firma's ter wereld tot zijn beschikking hebben. China Mining & Marine en zijn onbuigzame president Ding Hong melden zich als overnamekandidaat en vragen advocatenkantoor Houthoff Buruma de zaak te begeleiden. Belangrijk hierbij is dat niet de juridische kennis maar de *people skills* van de deelnemers voorop staat.

De 'advocaten' die verantwoordelijk zijn voor de goede afloop van de deal, beschikken over veel relevante informatie over de betrokken bedrijven en personen, maar hebben minder dan anderhalf uur om de gevraagde *letter of intent* (overeenkomst tussen twee partijen) op te stellen. En in die tijd moeten ze investeerders overtuigen hun aandelen te verkopen en worden ze voortdurend gestoord met mails, CNN nieuwsflitsen en chatberichten. 'Het is een unieke ervaring,' zegt Jaap. 'De documenten die de spelers krijgen in te zien, zijn niet van echt te onderscheiden. De statuten voldoen aan alle regels en zien er dus uit zoals statuten er uit horen te zien. Het is zo realistisch en absorberend, je vergeet binnen 10 minuten dat je een spel speelt.'

Spelkarakters met karakter

Het spel werd oorspronkelijk ontwikkeld voor de 800 studenten die jaarlijks bij Houthoff Buruma

op kantoorbezoek **komen**. Zij krijgen allemaal een paar dagen voor hun bezoek een mail met een briefingsvideo. 'Studenten weten dat ze die kunnen verwachten. Maar als je die dag je mail niet checkt, jammer,' zegt Jaap. 'Zo gaat het ook in het echte leven.' Eenmaal op kantoor volgt een presentatie over Houthoff Buruma en *The Game* waarna ook wordt uitgelegd wat er allemaal bij een overname komt kijken. De deelnemers vormen minimaal drie teams met drie mensen en maximaal vijf teams met vijf mensen. Als iedereen is ingedeeld, vertrekken de teams naar hun 'kantoor,' waar ze een computer aantreffen met daarop *The Game*, een laptop met speciaal voor het spel ontwikkelde websites en meer dan honderd bestanden met de meest uiteenlopende informatie, zoals bijvoorbeeld onderzoeksrapporten van *The Shanghai Research Center*.

Zodra de deuren dichtgaan, gaat de klok lopen en heeft elk team 90 minuten om een overeenkomst op te stellen. Geen gemakkelijke opgave, want naast de continue informatiestroom vragen ook de spelkarakters de nodige aandacht, vertelt Jaap. 'Ze reageren ook op hoe het spel wordt gespeeld. Zo wordt bijvoorbeeld de Chinese opdrachtgever boos als je niet duidelijk bent, te laat bent of geen dossierkennis hebt. Een ander karakter – ik zeg niet wie – hecht veel waarde aan sociale zaken. Dat zegt hij of zij zelf niet, daar moet je tijdens het spelen achterkomen. Pas als je daar op in gaat, vertelt deze persoon wat je wilt weten.' Om de karakters – waaronder *pater familias* Arie 't Hoen jr., zijn toekomstige schoondochter Yulia Galkinova en Houthoff Buruma partner Sandra Vrooman – nog levensechter te maken, hebben ze zelfs Facebook en LinkedIn accounts, 'althans als het bij hen past qua leeftijd.'

Strategische beslissingen

Als na anderhalf uur de team sessie erop zit, vertrekt iedereen naar een grote zaal voor de plenaire bijeenkomst. Daar geeft elk team een presentatie over de keuzes die ze hebben gemaakt en waarom ze juist voor die oplossingen hebben gekozen. 'Echt goed of fout kan het niet zijn,' stelt Jaap, 'maar som-

{ ‘Wij geloven meer in mensen dan in assessments. De groepsdynamiek is een belangrijk onderdeel. Maar het geeft ons wel een eerste aanwijzing wie we in de gaten moeten houden.’ }

mige dingen zijn natuurlijk wel handiger om te doen dan andere. En voor degenen die dachten dat het spel erop zat, volgt nog een laatste verrassing. ‘Tijdens deze sessie gebeurt er iets onverwachts en komt één van de karakters met een video boodschap en dat is een echte *deal breaker*.’ Een duidelijke winnaar levert *The Game* niet op; de computer baseert de einduitslag op een meetmethode waarbij de evenwichtigheid van alle beslissingen wordt gewogen. ‘Het is dus niet goed als je teveel naar één partij hebt geluisterd.’ Tips om dat te voorkomen, zegt Jaap, ‘zijn enerzijds heel simpel: maak aantekeningen. De informatie die je ontvangt tijdens de briefingsvideo, heb je later nodig. Maar daar zit een paar dagen tussen en net als in het echt kan je niet alles onthouden. Ook belangrijk: focus. Uiteindelijk moet je een *letter of intent* maken. Dat is je doel, oftewel vermijd de zijpaden. Anderzijds zijn dit lastige tips, want bijna niemand houdt zich eraan. Er gebeurt zoveel dat je niet eens door hebt dat je verdwaalt.

Innovatief werven

Wat het spel wel oplevert, zegt Jaap, ‘is een schat aan informatie. Gedurende het spel lopen onze recruiters rond en die kunnen goed zien wie bij ons zou passen. Hun namen bewaren we en ze worden bijvoorbeeld uitgenodigd als ons kantoor een presentatie geeft in de stad waar ze studeren. Daarnaast leren studenten ook veel.

Wie meedoet en er niets aan vindt, moet zich afvragen of ze wel bij ons zouden willen werken. Zaken zoals die in *The Game* voorkomen, daarvan doet Houthoff Buruma er meerdere per jaar en dat is niet ieders *cup of tea*.’ Jaap benadrukt dat *The Game* geen assessment is. ‘Wij geloven meer in mensen dan in assessments. Bovendien is de groepsdynamiek een belangrijk onderdeel van het meedoen. Maar het geeft ons wel een eerste aanwijzing wie we in de gaten moeten houden.’

Hoewel primair een *recruitment tool*, is *The Game* sinds zijn presentatie op de World Expo vorig jaar in Sjanghai ook uitgegroeid tot waardevolle PR, vertelt Jaap. En dat is niet verwonderlijk. Afgelopen oktober won het kantoor de *European Innovative Game Award*. Juridisch magazine *The Lawyer* noemde *The Game* ‘the next step’ op het gebied van *serious gaming* en riep Houthoff Buruma uit tot *Benelux Law Firm of the Year 2010*. En als klap op de vuurpijl mocht Jaap eerder dit jaar in Amerika tijdens het 18de *Annual Marketing Partner Forum* een prijs in ontvangst nemen in de categorie *Best Use of Technology to Support Marketing Efforts*. Maar hoe leuk die spin-offs ook zijn, zegt Jaap, doel blijft talent herkennen en een beeld geven van wat werken bij een internationaal topkantoor inhoudt. ‘En daarnaast blijft het natuurlijk een unieke game ervaring.’

Wat neem jij mee?

Wat je elke dag bij je hebt, zegt veel over wie je bent. Over wat je bezighoudt, de dingen die je meemaakt en wat je motiveert. Bij AKD zijn we benieuwd naar wat mensen 'meenemen'. Naar hun interesses en ambitie. Wat deed jou besluiten rechten te gaan studeren? En wat wil je bereiken? AKD bestaat uit een hecht team van bevlogen advocaten en notarissen. Professionals met een eigen stijl. Vastbesloten alles eruit te halen wat erin zit. We investeren dan ook veel in de ontwikkeling van jong talent. Spreekt onze werkwijze jou aan? Laat het ons weten. We zijn benieuwd naar wat jij meeneemt. Kijk op watneemijmee.nl.

Look forward to the start of your career

Advocaat-stagiaires en kandidaat-notarissen met visie werken bij Norton Rose LLP.

Je bent ondernemend. Je bent niet bang om over de grenzen heen te kijken. Je wilt graag eigen verantwoordelijkheden. Je wilt een goede opleiding.

Wij willen jou leren kennen.

Norton Rose LLP biedt internationale advocatuur en notariaat. In teamverband kom je in de dagelijkse praktijk spraakmakende zaken en klanten tegen.

Interesse?

We look forward to seeing you

Kijk op www.werkenbijnortonrose.nl

Norton Rose LLP
Human Resources
Rembrandt Tower (24e etage)
Postbus 94142
1090 GC Amsterdam
Tel.: 020-4629320

‘Wat je in een zaak doet, kan van invloed zijn op een ander deel van het dossier. Je moet daar continue over nadenken. Je schaakt op meerdere borden tegelijk’

Portretten van twee

Door: Lisette Sloots

Saloua Hoeve-Ouchan (29) is advocaat-stagiaire bij Loyens & Loeff in Amsterdam waar zij op de sectie *corporate litigation* zaken behandelt waar ondernemingen bij betrokken zijn. ‘Het is bij uitstek een afdeling waar geprocedeerd wordt.’

Hoe ben je in de advocatuur terechtgekomen?

‘Na mijn rechtenstudie ben ik eerst drie jaar Rechterlijk ambtenaar in opleiding (Raio) geweest. Als Raio word je opgeleid tot rechter en kom je veel in aanraking met advocaten. Na enige tijd realiseerde ik me dat de rol van advocaat me meer aanspreekt dan die van rechter. Ik vind het – op dit moment – veel dynamischer om zelf onderzoek te doen, dossiers op te bouwen en te pleiten voor een cliënt, dan een oordeel te vellen over een aangereikt dossier. Vandaar de overstap naar de advocatuur.’

Je werkt op een kantoor met 550 medewerkers.

‘Ik heb bewust gekozen om bij een groot kantoor te werken vanwege het soort zaken en de daarmee samenhangende dynamiek. Bij een

groot kantoor behandel je over het algemeen minder zaken dan bij een klein kantoor, maar de omvang van een zaak is vaak wel groter. Wat me ook aanspreekt, is het ondernemingsrechtelijke aspect. De grote kantoren staan vaak (middel)grote ondernemingen bij waardoor je midden in het bedrijfsleven opereert. Als advocaat ben je bovendien niet alleen aan het procederen, je doet ook veel advieswerk over bijvoorbeeld juridische constructies of aansprakelijkheid van bestuurders.’

Met welke zaak ben je nu bezig?

‘Al enige tijd werk ik aan de vastgoedfraudezaak, een omvangrijke zaak rond verschillende vastgoedprojecten aan de Zuidas. Deze zaak bevindt zich op het snijvlak van civiel- en strafrecht en dat spreekt me aan. Mijn werkzaamheden bestaan onder meer uit het opstellen van (proces)stukken, vergaren van informatie, het voorbereiden van kort gedingen en het onderhouden van contacten met het Openbaar Ministerie en advocaten van diverse wederpartijen. In deze zaak proberen we ook om er met schikkingen uit te komen. Als dat lukt, stellen we een overeenkomst op waarin de schikking wordt vastgelegd; vervolgens moeten de af-

spraken worden nagekomen en ook dat traject houd je dan in de gaten. Bij zo’n grote zaak, die feitelijk uit verschillende afzonderlijke zaken bestaat, is het heel belangrijk om het overzicht te bewaren. Wat je in een zaak doet, kan namelijk van invloed zijn op een ander deel van het dossier. Je moet daar continue over nadenken. Je schaakt op meerdere borden tegelijk.’

Heb je al proceservaring opgedaan?

‘Ik werk op de afdeling *corporate litigation*, en dat is bij uitstek de afdeling waar geprocedeerd wordt. Verder doen alle beginnende advocaatstagiaires bij Loyens & Loeff in de eerste maanden van hun stage de zogeheten *Academy*. Je doet dan ervaring op door zaken van rechtsbijstandverzekeraars te behandelen. Dat zijn kleine, afgebakende zaken die over zeer uiteenlopende onderwerpen kunnen gaan, bijvoorbeeld een ruzie tussen een aannemer en cliënt over een mislukte verbouwing of een conflict tussen werkgever en werknemer. Als stagiaire mag je direct zelf contact opnemen met de cliënt om de zaak te bespreken en een strategie te bedenken. Een leerzame ervaring.’

'Ik vind het positief als een rechter partijen dichter bij elkaar probeert te brengen zodat ze tot een gezamenlijke oplossing kunnen komen'

advocaat-stagiaires

Z

e studeerde cum laude af en sinds een half jaar is Saskia Boonstra (23) advocaat-stagiaire bij Pot Jonker Seunke Advocaten in Haarlem. Ze werkt met dertig advocaten op een kantoor aan de gracht en houdt zich bezig met onderwijs- en arbeidsrecht.

Waarom heb je voor de advocatuur gekozen?

'Toen ik jong was, wilde ik al advocaat worden en daarom ben ik rechten gaan studeren. Tijdens mijn studie had ik een bijbaantje op een advocatenkantoor. Ik heb toen een goed beeld gekregen van de werkzaamheden van een advocaat: je doet onderzoek, je hebt veel contact met mensen, je onderhandelt en procedeert bij de rechtbank. Het is een afwisselend beroep en dat sprak me erg aan.'

Wat was voor jou de reden om bij een middelgroot advocatenkantoor te solliciteren?

'Allereerst vanwege het samenwerkingsaspect. Ik vind het belangrijk om mijn collega's ook allemaal persoonlijk te kennen.

Daarnaast denk ik dat je bij een middelgroot kantoor eerder zelfstandig zaken kan doen en eigen verantwoordelijkheden krijgt.'

Wat voor soort zaken behandel je?

'Op dit moment behandel ik een aantal onderwijszaken, arbeidszaken en een vastgoedzaak. Gisteren had ik mijn eerste kort geding. Het gaat om een leerling die is verwijderd van de basisschool en ik treed op namens de ouders. Om de zitting goed voor te bereiden, heb ik alle stukken in deze zaak nog een keer doorgenomen en mijn pleitnota geschreven. Kort voor de zitting kwamen er nog nieuwe stukken binnen van de wederpartij en moest ik op het laatste moment de pleitnota aanpassen. Dan moet je goed kunnen improviseren. Tijdens de zitting deed de school een voorstel aan de ouders, waarna de rechter besloot om de zaak aan te houden. We hopen er deze week in onderling overleg uit te komen. Je ziet overigens vaak dat de rechter probeert om partijen dichter bij elkaar te brengen zodat ze tot een gezamenlijke oplossing kunnen komen. Ik vind het positief als dat lukt.'

Voldoet het werk aan je verwachtingen?

'Tijdens mijn studie heb ik veel geleerd, maar de praktijk is toch anders. Naarmate ik meer ervaring krijg, wordt het werk ook steeds leuker. Dus ja, het voldoet zeker aan mijn verwachtingen. Als advocaat zet ik me volledig in voor de belangen van mijn cliënt en ik merk dat zij daar waardering voor hebben. Dat is waar je het werk voor doet en het geeft mij veel voldoening als mensen tevreden zijn. Een mindere kant van het werk is uren schrijven. Elk zes minuten noteer ik wat ik heb gedaan en dat is niet altijd leuk om te doen.'

Hoe bevalt het werkende leven?

'De overgang van studie naar werk is groot. Als je werkt, heb je alleen nog maar de avonden en weekenden voor jezelf. Dit kantoor stimuleert de medewerkers om 'normale' werkdagen te maken. Natuurlijk maak ik soms lange dagen, bijvoorbeeld bij een kort geding. Dat is ook de actie van het beroep, het is geen negen tot vijf baan. Maar ik heb nog voldoende tijd om mijn sociale leven te onderhouden.'

**ALS JE DE WERELD WILT
VERANDEREN**

**MOET JE GAAN WERKEN
BIJ DE GROOTSTE VAN
DE WERELD.**

YOU MATTER

DLA PIPER TALENT CLASS

**TOPSTUDENT EN OP ZOEK NAAR EEN INTERNATIONALE UITDAGING?
ONDERNEEM NU ACTIE! SCHRIJF JE NU IN OP [YOUMATTER.NU](http://youmatter.nu)**

19 T/M 21 MEI 2011

AMSTERDAM

LONDEN

[YOUMATTER.NU](http://youmatter.nu)

ADVOCATEN | NOTARISSEN | BELASTINGADVISEURS

Van advocaat-stagiaire tot partner

Je loopbaan in de advocatuur begint als stagiaire, daarna word je medewerker en wellicht heb je de ambitie om partner te worden. Wat moet je in je hebben om zo ver te komen? Timo Jansen, partner bij Lexence, geeft zijn visie.

Door: Lisette Sloots

Geen brokken maken

‘Een advocaat-stagiaire die partner wil worden, zorgt niet alleen dat hij inhoudelijk een sterke professional wordt, maar werkt ook aan zijn persoonlijke dienstverlening. Daarmee bedoel ik dat je heel goed zorgt voor de mensen voor wie je werkt, je interne cliënten, en dat begint al op de eerste dag van je stage. Het werk dat een partner of medewerker aan je uitbesteedt, doe je zo goed mogelijk. Als je geen brokken maakt, bouw je vertrouwen op en krijgen ze het idee: die stagiaire kan wel wat, die kunnen we om een boodschap sturen. En dan zit je nooit om werk verleggen.’

Netwerk

‘Zo bouw je een intern cliëntennetwerk op en van daaruit ga je naar buiten, naar je externe cliënten. Voor hen doe je hetzelfde: goed voor ze zorgen en goed zijn in je vak. Het is eigenlijk simpel: denk mee en vraag je af waar de cliënt echt op zit te wachten. Als er bijvoorbeeld een dagvaarding binnenkomt, zoek dan eerst een mogelijkheid om te voorkomen dat er een procedure gaat lopen. Kruip in de huid van je cliënt. Dan denkt de cliënt al snel “dit is een advocaat die mij de zaak uit handen neemt” en zo zorg je voor toegevoegde waarde. Als interne en externe cliënten blijven komen, bouw je een praktijk op. Als die duurzaam is en van een bepaalde omvang, kun je partner worden. Hoe snel dat is, hangt af van het kantoor. Bij een klein kantoor zal je eerder een praktijk met de vereiste omvang hebben opgebouwd dan bij een groot kantoor.’

Ondernemerschap

‘Het verschil tussen een medewerker en een partner is dat de laatste ook ondernemer is. Een volwaardig partner is in staat om bestaande en nieuwe cliënten te bedienen en te zorgen dat een praktijk ook bedrijfs-economisch verantwoord draait. De kosten moeten worden gedekt en het is natuurlijk mooi als er winst wordt gemaakt. Ondernemerschap moet je natuurlijk wel leuk vinden. Zie je dat niet zitten, dan word je als

partner niet gelukkig. Dan kun je beter medewerker blijven en het bijvoorbeeld combineren met een part-time functie op de universiteit.’

‘Partnerabel’

‘In de wandelgangen hoor je wel eens dat iemand ‘partnerabel’ is. Dat heeft te maken met leiderschap en autoriteit. Als potentiële partner moet je professioneel zijn en autoriteit hebben in de manier waarop je opereert binnen het kantoor en naar de klanten toe. Wat iemand leiderschap geeft, is soms moeilijk te zeggen, maar het is wel iets wat een partner in de dop nodig heeft. Het allerbelangrijkste blijft echter de kwaliteit van het geleverde werk, de rest komt erbij. Ik geloof dat je er altijd naar moet streven een zo goed mogelijk jurist te worden. En vooral dat je verantwoordelijkheid neemt in je werk. De kracht van een goede dienstverlener is dat hij nog wat extra’s doet.’

De loopbaan van Timo Jansen

Timo studeerde Nederlands Recht en Recht & Economie in Bedrijf en Maatschappij en Nederlands recht aan de Universiteit Utrecht en volgde de specialisatieopleiding Corporate Litigation aan de Grotius Academie van de Nijmeegse Radboud Universiteit. Na zijn studie startte hij in 1998 als advocaat-stagiaire bij Loeff Claeyss Verbeke en later Allen & Overy. Bij hetzelfde kantoor werkte hij zeven jaar als medewerker in de procespraktijk waarna hij de overstap naar Eversheds Faassen maakte. Sinds 1 december 2010 werkt Timo bij Lexence in Amsterdam waar hij verantwoordelijk is voor de corporate litigation praktijk.

Foto: Jiri Büller

‘In de wandelgangen hoor je wel eens dat iemand ‘partnerabel’ is. Dat heeft te maken met leiderschap en autoriteit’

‘We zijn een eilandje in de rest van de stad’

Yvette Tijms en Robert Steeg werken in New York. Ze zijn beiden gespecialiseerd in de financiële transactiepraktijk en sinds kort verloofd. Hoe is het leven in *the Big Apple*?

Door: Hedy Jak

Rondom het Rockefeller Plaza in New York rijzen torenhoge gebouwen uit de grond. Dit is sinds vier maanden de plek waar advocaten Yvette Tijms (28) en Robert Steeg (33) werken; zij bij Nauta Dutilh en hij bij De Brauw Blackstone Westbroek. Beiden kenden de stad al van studiereizen, stages en vakanties, maar één ding stond vast: ze wilden hier langer blijven. ‘Ik ben bij De Brauw gaan werken, mede omdat ze een kantoor in New York hebben,’ vertelt Robert. ‘Uiteindelijk heb ik eerst nog vijfenhalf jaar op de Zuidas gewerkt. Je moet namelijk wel enige ervaring hebben om naar het buitenland te gaan, alleen al omdat je redelijk zelfstandig aan zaken werkt. Ik heb me ook extra in *finance* moeten verdiepen, dat is één van de belangrijkste onderdelen van het werk hier.’ Yvette hoefde vanuit Nauta Dutilh geen specifiek voorbereidingstraject te doorlopen. ‘Kantoren bieden vaak wel een cursus Engels aan, maar in het ondernemingsrecht en de financieringspraktijk is de voertaal meestal al Engels, ook in Nederland. Als je net begint, klinkt dat eng, maar het Engels pik je zo snel op. Na een half jaar kijk je terug, naar je eerste Engelse e-mail en dan denk je “heb ik daar twee uur over gedaan?”’

Tussen de tattooshops

‘De rest van de voorbereidingen is gewoon praktisch,’ zegt Yvette ‘en veel wordt voor je geregeld vanuit kantoor. Zoals de vlucht en ze helpen je bij een visumaanvraag, verzekeringen, en belastingaangifte. Eigenlijk is er vrij weinig wat je zelf op poten moet zetten. Wij hebben ook weleens tegen elkaar gezegd, “hoe doen mensen die emigreren dat?”’ Ook het zoeken naar een woning wordt volgens Robert goed begeleid. ‘Wij zijn met een makelaar op pad gegaan en hebben in twee dagen een stuk of twintig woningen bekeken. Er zit natuurlijk een bepaald budget aan, maar dat is vrij riant. Je kunt er iets heel leuks voor krijgen.’ Wisten ze van

te voren al waar ze wilden wonen? ‘We hadden twee buurten waar we graag wilden kijken,’ glundert Yvette, ‘*Upper West*, dat is met veel hoge torenflats en *the Village*, het oude deel van de stad met laagbouw. Daar hebben we nu een fijn appartement vlakbij leuke restaurantjes, kroegen en discotheken.’ Ook voor Robert gaf de karakteristieke buurt de doorslag. ‘De winkelstraten zijn heel rauw over het algemeen, met sekswinkels en tattooshops, maar daar tussenin heb je liefelijke straatjes met bomen en van die mooie trappen tegen de gevels, dat is geweldig.’

Zes uur tijdsverschil

’s Morgens reizen Yvette en Robert samen met de metro naar Rockefeller Plaza. ‘Dan stap je uit en loop je tussen de wolkenkrabbers naar kantoor’, vertelt Yvette. Het werk in de Verenigde Staten vinden ze niet veel verschillen met het werk dat ze eerder in Nederland deden. ‘Het bestaat uit het beantwoorden van e-mails, telefoneren met cliënten, wederpartijen en het maken van stukken,’ zegt Robert. ‘Je behandelt zaken wel zelfstandiger, waardoor je in staat bent je eigen agenda te bepalen. In Amsterdam bepaalt de partner grotendeels wat je tijdschema is om zaken te behandelen, hier kun je dat meer zelf afstemmen.’

Een groot deel van de zaken die Robert en Yvette doen, bijvoorbeeld transacties begeleiden tussen banken en ondernemingen, wordt in samenwerking met hun kantoren in Nederland gedaan. En de verschillende tijdszones zorgen af en toe voor onmogelijke werktijden. Soms moet je op andere uren werken om tegelijkertijd met Nederland bepaalde dingen te kunnen doen, stelt Robert. ‘Dan begin je heel vroeg, of werk je ’s nachts door, maar dat komt sporadisch voor.’ Het tijdsverschil merk je dagelijks in je werk, vertelt Yvette. ‘Als je ’s ochtends wakker wordt, heb je opeens twintig nieuwe e-mails, omdat iedereen in Nederland dan aan het werk is. Maar als het bij ons twaalf uur ’s middags

{ 'In Nederland zitten advocaat en cliënt meer in een rol. Hier durven mensen meer van hun persoonlijkheid te laten zien' }

Werken in het buitenland?

Yvette en Robert geven tips

- Zoek een kantoor dat kan voorzien in de mogelijkheid om naar het buitenland te gaan.
- Vertel in elk beoordelingsgesprek dat het je ambitie is naar het buitenland te gaan.
- Wees bereid om praktische hobbels te nemen, zoals het onderverhuren van je huis.
- Zorg dat je goed in je vak bent. Uiteindelijk beslist het kantoor of ze je naar het buitenland laten gaan, afhankelijk of je een goede advocaat bent, in de groep past en of er ruimte is om je te plaatsen.

is dan houdt de stroom e-mails ook op, in Nederland zit iedereen dan aan het avondeten.'

Menselijkheid van Amerikanen

Amerikanen staan bekend om hun ijzeren arbeidsethos, hebben ze daar al iets van gemerkt? 'Mijn indruk is niet dat Amerikaanse advocaten veel harder werken dan hun Nederlandse vakgenoten,' zegt Robert. Yvette reageert. 'Jawel joh, Amerikaanse kantoren draaien 24 uur per dag, dat doen wij in Nederland echt niet. Soms werk je langer door als iets af moet, maar dat doe je in Nederland ook.'

Robert vindt de Amerikaanse mentaliteit leuk. 'Amerikaanse cliënten verwachten, terecht, een hoge service. Ze

zijn die standaard gewend en verlenen het zelf ook. En ze zijn heel snel familiair, ze hebben geen opsmuk en zijn makkelijk in de omgang.' Yvette herkent het beeld dat hij schetst. 'Je zult hier niet zo snel iemand aantreffen die formele mails stuurt, het is gewoon voornaam en groetjes. In Nederland is het formeler, daar heb ik faxen ontvangen die eindigen met "uw dienstwillige confrère." Dat zie je hier echt niet.' Volgens Robert zitten advocaat en cliënt in Nederland meer in een rol. 'Hier wordt dat meer doorbroken. Mensen durven meer van hun persoonlijkheid te laten zien, ze zijn menselijker vind ik. Tijdens *conference calls*, die wel drie uur kunnen duren, worden over en weer veel grappen gemaakt. Dat zorgt voor een prettige werkomgeving.'

Zuidas in miniversie

Bij het kantoor van Robert werken vijf juristen. 'Allemaal Nederlanders die voor een bepaalde tijd, meestal twee jaar, zijn uitgezonden', vertelt hij. 'Het ondersteunend personeel waaronder secretaresses zijn wel Amerikaans, maar eigenlijk zit je op een Nederlands kantoor in New York.' Yvette werkt, met zes advocaten, twee kandidaat-notarissen en vier secretaresses, schuin tegenover het pand waar Robert werkt. 'Iedereen is bij ons Nederlands. Het is heel grappig dat je van een groot Amsterdams kantoor met 300 man opeens naar een klein clubje gaat. 'We zijn eigenlijk een soort eilandje in de rest van de stad. Ook omdat je een taal spreekt die niemand kent.'

Of ze zich daardoor weleens *outsiders* voelen? 'Helemaal niet,' antwoordt Yvette. 'Deze stad hangt aan elkaar van verschillende nationaliteiten en mensen die komen en gaan. Overal om je heen hoor je verschillende talen. We zitten hier op Rockefeller Plaza met volgens mij wel 150 verschillende vlaggen buiten.'

Dit weekend gaan ze van de stad genieten, die ze nog steeds aan het verkennen zijn. 'Je hebt hier geen ouders, opa's die negentig worden, die sociale verplichtingen heb je opeens niet meer. Je hebt alle tijd voor jezelf en kunt per dag kijken waar je zin in hebt,' vertelt Yvette. 'Je weet dat het voor bepaalde tijd is en daardoor zit je er anders in', zegt Robert. 'Iedereen wil het maximale eruit halen en daardoor onderneem je veel meer. We leiden een zorgeloos bestaan en verdienen goed zodat we volledig aan het leven hier kunnen deel nemen. En dat betekent veel borrelen en uit eten gaan.'

Wij vinden niet
snel dat je je plaats
moet weten...

behalve in dit geval.

Werken als starter bij BarentsKrans betekent niet dat je niets te vertellen hebt. Werken op hoog juridisch niveau vergt namelijk juristen die met goede ideeën komen. Ben jij zelfstandig en wil je je snel ontwikkelen? Dan ben jij op je plaats bij ons kantoor.

www.barentskrands.nl

We zijn regelmatig op zoek naar goede **advocaat-stagiair(e)s** of **kandidaat-notarissen**.

Stuur een brief met je motivering, cv en studieresultaten naar Nancy Nieuwets, afdeling HR. Parkstraat 107, Postbus 30457, 2500 GL Den Haag | T 070 - 376 06 06 hr@barentskrands.nl

35th anniversary
Maastricht University *Leading in Learning!*

Waarom Rechten aan de Universiteit Maastricht?

Een studie rechten is een actuele studie; in Maastricht extra boeiend door de Europese en internationale invalshoek. Rechten in Maastricht richt zich op de internationalisering, zowel in de studie van het Nederlands Recht en Fiscale Recht, als in de specifiek internationale en Europese programma's. De Maastrichtse rechtenfaculteit mag zich uniek in het onderwijs van internationaal, Europees en vergelijkend recht noemen.

Masteropleidingen:

- Fiscaal Recht (3 specialisaties)
- Forensica, Criminologie en Rechtspleging
- Nederlands Recht (6 specialisaties, o.a. Togamaster)
- Recht en Arbeid (2 specialisaties)
- European Law School
- Globalisation and Law
- International Laws
- Law Honours Programme (Master's Research Track)

Advanced Masteropleidingen:

- Intellectual Property Law and Knowledge Management
- International and European Economic Law
- Euro-Asian Law and Business Studies

Bacheloropleidingen:

- European Law School
- Fiscaal Recht
- Nederlands Recht

www.maastrichtuniversity.nl/rechten

Nederlandstalige masters

Rechtsgeleerdheid

Accenten:

- Strafrecht
- Privaatrecht
- Staats- en bestuursrecht
- Rechtsgeschiedenis en rechtstheorie
- Milieurecht
- Sociaal Recht

Recht en Management

Sociaal Recht en Sociale Politiek

Fiscaal Recht

Bestuurskunde

Master's programs

International and European Labour Law

International Business Law

International and European Public Law

Law and Technology

Research Master in Law

European and International Taxation

Mastervoorlichtingsavond
19 mei 2011

Tilburg Law School

DE AMSTERDAMSE ZUIDAS

‘Er wordt geïnvesteerd in een wij-gevoel’

De Amsterdamse Zuidas: hét advocatenbolwerk van Nederland. Vooral bekend om de extreme werkuren die advocaten maken. Feit of fabel?

Door: Lisette Sloots

e zaken waar vooral de grote kantoren bij betrokken zijn, vind ik interessant,’ ant-

woordt advocaat Johan Zwemmer (Boekel de Nerée) op de vraag waarom hij op de Zuidas werkt. ‘Binnen het arbeidsrecht gaat het dan bijvoorbeeld om grote reorganisaties waarbij ook ondernemingsrechtelijke en medezeggenschapsrechtelijke kwesties spelen. Daarnaast is het leuk wanneer een zaak waar je aan werkt de krant haalt. Ook het soort mensen en hun aanpak was een reden om voor de Zuidas te kiezen. Tijdens mijn studie viel me op dat de beste (praktijk) artikelen in vakbladen waren geschreven door partners en medewerkers van grote kantoren. Ik dacht: “daar wil ik bij zijn.”’ Voor Baukje Dreimuller, advocaat bij Houthoff Buruma gaf het rechtsgebied de doorslag. ‘Ik heb bewust gekozen voor een groot kantoor vanwege mijn interesse voor het ondernemingsrecht. Ook ik wilde me graag specialiseren en dat wordt meer gestimuleerd bij een groot dan bij een klein kantoor.’ Bas van Zelst is advocaat-stagiaire bij De Brauw Blackstone Westbroek en heeft na zijn promotie met verschillende Zuidaskantoren kennisgemaakt. ‘Op persoonlijk niveau klikte het met De Brauw het beste: no-nonsense het beste voor je cliënt willen doen. Wij doen grote zaken en de cliënten, zowel nationale als internationale beursgenoteerde ondernemingen, zijn interessant. Ook het niveau van het werk is hoog en uitdagend.’

Werken tot diep in de nacht

Dat de bureaulampen van de advocaat-stagiaires op de Zuidas tot diep in de nacht zouden branden, is volgens Johan eenvoudig te verklaren. ‘Ervaren advocaten werken heel efficiënt. Dat moet je leren. Wanneer ze van je verwachten dat je iets in een of twee uur doet, lukt dat nog niet op je eerste werkdag. Dan blijkt dat je drie uur nodig hebt voor een taak waar twee uur voor staat. Omdat je opgedragen takenpakket wel een dag beslaat, heb je daar dus anderhalve dag voor nodig.’ Een kwestie van overwerken dus. Iets waar niet iedere student op wacht. ‘Het beroep van advocaat moet bij je passen en je moet het leuk vinden,’ stelt Johan. ‘Als dat niet het geval is, dan zijn de werktijden inderdaad erg zwaar.’ Volgens Baukje wordt er stevig doorgewerkt. ‘Ik kan wel zeggen, “nee, we werken helemaal niet hard,” maar de werkelijkheid is dat de werkdruk hoog is. Maar er is niets mis met hard werken, je kunt er een hoop van leren. Ook vind ik het prettig om in een omgeving te verkeren waar hard werken wordt gestimuleerd.’ Toch lijkt het dat iedereen een andere definitie geeft aan hard werken, zoals Bas. ‘Ik ervaar het niet als hard werken. Het is pas hard werken als je het met tegenzin doet.’

Horrorverhalen

De horrorverhalen dat je geen vrije tijd meer hebt als je aan de Zuidas werkt, kloppen niet, vertelt Johan. ‘Je sociale leven wordt minder, maar dat geldt voor elke baan na je studentenleven.’ Ook Baukje geeft aan dat er een balans is tussen haar werk en privéleven. ‘Ik hou voldoende tijd over om dingen naast

mijn werk te doen. Je moet daar wel actief mee bezig zijn. Als je niet oplet, kan dit werk je enorm opslokken.’

En kom je nu eigenlijk veel strebers tegen die carrière willen maken? ‘Streber is een negatief woord voor overdreven ambitieus,’ meent Bas. ‘Bij De Brauw werken mensen met ambities. Ik vind dat alleen een probleem als het leidt tot slechte werkverhoudingen en dat is niet het geval.’ Baukje: ‘Ik denk dat iedereen bij Houthoff zeer gedreven is. Ik zou dat niet streberig willen noemen.’ Volgens Johan heb je op de Zuidas niet een prototype mens. ‘Ik denk wel dat je iets speciaals moet hebben om bij een Zuidaskantoor te werken, iets waardoor je geen grijze muis bent. Je moet je onderscheiden.’

Het ‘wij-gevoel’

Naast hard werken heeft de Zuidas een reputatie van veel netwerkborrels, zakenreisjes en affaires. ‘Bij Houthoff worden veel borrels georganiseerd,’ aldus Baukje. ‘Als je veel en hard werkt, dan is het leuk om de mensen met wie je werkt beter te leren kennen. Dat lukt als je met elkaar een biertje drinkt en over andere dingen praat. Verder gaan we ieder jaar skiën, dat is goed voor de gezelligheid en teamgeest.’ Johan: ‘Er hangt inderdaad een aura om de Zuidas heen van veel borrelen, skitrips en zeilen in Griekenland. De kantoren vragen veel van hun werknemers en de sociale activiteiten zijn een manier om iets terug te doen. Dat sociale aspect hoort er wel bij op de Zuidas, maar het is niet zo dat het je leven beheerst. Er wordt geïnvesteerd in een “wij-gevoel.”’

Kantoorlucht aan de Zuidas

Drie vrouwen die op de Amsterdamse Zuidas werken, bloggen anoniem op 'ZoZuidas' over de perikelen van dit bijna op zichzelf staande kantoorwereldje. Eind vorig jaar verscheen hun boek *Zo Zuidas: overwerk & achterklap in de Amsterdamse kantoorjungle* waarin ze nieuwkomers uit de zorgvuldig gefabriceerde (marketing)droom helpen: 'Veel stagiaires beginnen op de Zuidas met de misvatting dat ze zijn geselecteerd vanwege hun enorme intellectuele meerwaarde. Het gevolg van creatieve HR leugens in misleidende campagnes over 'stagiaires die werken aan uitdagende zaken in een internationale omgeving' of 'opereren aan de top van de markt in teamverband'. Volgens de 'ZoZa's' zoals ze zichzelf noemen, zijn 'de wervingsteksten in HR pamfletten met name metaforen voor servicegerichtheid. Wat je wel gaat doen, is referenties checken en standaard modellen in Excel of Word aanvullen met aantekeningen die je leidinggevende in de vorm van een *mark up* toestuurt. Af en toe maak je een PowerPoint presentatie en als je geluk hebt mag je

een keer mee om aantekeningen te maken tijdens een bespreking. Leg je daarbij neer. Accepteer dat het werk als beginnend kantoorclerk niet altijd even uitdagend is.' In het boek beschrijven ze verder hun ervaringen met sollicitatiegesprekken, de kantoorhiërarchie, netwerkborrels, zakenreizen, de balans tussen werk en privé en de relaties op de werkvloer.

Vinden Zuidassers dit eigenlijk herkenbaar?

'De beschreven situaties komen me bekend voor, vertelt Baukje. 'Maar ik houd niet van de negatieve toon in het

boek, de auteurs beschrijven de situaties alsof "het je allemaal overkomt." Alsof je plotseling belandt in een heel onrechtvaardige wereld waar iedereen je tot diep in de nacht achter je bureau ketent. Onzin. Je kiest er zelf voor om aan de Zuidas te werken en als het niet bevalt, kan je wat anders gaan doen.' Volgens Johan is het erg uitvergroet. 'Er zit wel een kern van waarheid in over de omgang van mensen en hoe kantoren werken, maar die kern zat ook in *Debiteuren/crediteuren* van het satirische televisieprogramma Jiskefet. Dat vonden mensen ook geen maatstaf voor het kantoorleven. Het boek is wel erg vermakelijk.' Bas ziet op zijn kantoor wel iets terug van *Zo Zuidas*. 'Er wordt geroddeld, je wordt wel eens stevig aangepakt, het gebeurt allemaal. De grootse fout is om jezelf heel serieus te nemen, alleen omdat je bij een Zuidaskantoor werkt. Cliënten komen naar jouw kantoor toe omdat ze verwachten dat je goed werk verricht. *That's it*. Dat is wat je moet doen en daar moet je je vooral op richten.'

Zoza's, *Zo Zuidas. Overwerk & achterklap in de Amsterdamse kantoorjungle*. Uitgeverij Pearson, 237 p., € 19,95.

Trends en ontwikkelingen

Er gaapt een generatiekloof tussen jongeren en vijftigers in de advocatuur, zegt trendwatcher Christ'l Dullaert. 'Communiceer helder wat je van elkaar verwacht.'

Door: Arnoud Veilbrief

Je zult als kantoor maar drie jaar geld en moeite in een stagiaire hebben geïnvesteerd om aan het einde doodleuk te horen: 'Het was interessant, maar nu ga ik mijn horizon maar eens verleggen.' Daar wandelt de kostbare, vers opgeleide advocaat de deur uit en je kunt niets doen. Dat gebeurt om de haverklap, zegt Christ'l Dullaert, van Le Tableau, een trainings- en werving- en selectiebureau voor advocaten en notarissen. 'Het is een van de meest voorkomende klachten van kantoren. Al tien jaar hoor ik het van advocaten en de verhalen komen uit het hele land. Ik ken een goed kantoor uit het oosten van het land dat zijn stagiaires ziet vertrekken naar grote kantoren in de Randstad of naar het bedrijfsleven.'

Eigen agenda beheren

Er is zonder meer een generatiekloof, vertelt Christ'l. Jongeren denken niet alleen projectmatiger dan vorige generaties, ze willen ook wel graag flexwerken, baas zijn over hun eigen agenda, af en toe thuis werken en het liefst ook een betere balans tussen werk en privé. De veertigers en vijftigers mopperen. Konden zij hun voorwaarden opleggen aan hun werkgever? Moesten zij niet hard werken toen ze net begonnen? Dat doen ze trouwens nog steeds. En wat nou prettige *work-life balance*? Net uit de collegebanken en het dan al rustig aan willen doen?

Verwende jongeren of meer oog voor de menselijke maat? 'Je kunt er van alles van vinden, maar die kloof is er,' zegt Christ'l. 'De vraag is hoe de arbeidsmarkt zich de komende jaren zal ontwikkelen. Dat bepaalt uiteindelijk wie zijn voorwaarden kan opleggen. De advocaat-stagiaire of het kantoor?'

Meer vrouwelijke advocaten

Voor de jongeren ziet het er voorlopig gunstig uit. De babyboomgeneratie stroomt uit, de dertigers stoten door naar de top en door de gaten aan de onderkant zal de vraag naar jonge advocaten groot zijn. 'Bovendien vervrouwelijkt de advocatuur,' zegt Christ'l.

'Veelbelovende mannen kiezen in toenemende mate voor bedrijfseconomie, op de rechtenfaculteiten zijn vrouwen oververtegenwoordigd. En het zijn vooral vrouwen die een andere balans zoeken. Mannen ook, maar vrouwen nog sterker.' Om die realiteit kunnen de kantoren moeilijk heen. 'De tijd van "dit is het model en daar pas je maar in" ligt achter ons.' Wie daartegen inbrengt dat op de grote, internationale kantoren het ijzeren arbeidsethos nog steeds hoogtij viert en dat de advocaat er bijna 24 uur per dag beschikbaar moet zijn voor de veel geld betalende cliënt, krijgt van Christ'l gelijk. 'Maar die Zuidaskantoren vormen uiteindelijk maar tien procent van de advocatuur. En ook daar zullen we moeten afwachten hoe de manier van werken zich er zal ontwikkelen.'

Vrije tijd inleveren

De generatiekloof zorgt voor nogal wat onbegrip. Het probleem is dat zowel de jonkies als de veteranen allerlei verwachtingen hebben die ze zo vanzelfsprekend vinden, dat ze die niet uitspreken. Hierdoor ontstaan er gaandeweg wrijvingen.

Wat zijn onderwerpen waarover patroon en stagiaire nogal eens verschillende opvattingen hebben? 'Wanneer je vakliteratuur bijhoudt bijvoorbeeld,' zegt Christ'l. 'Veel jongeren vinden dat dat best tijdens werktijd kan. Daar denken kantoren anders over. Ze betalen je cursussen, die je in hun tijd volgt, maar stellen het wel op prijs als je vakliteratuur in je vrije tijd bijhoudt. Hetzelfde geldt voor sociale verplichtingen die nu eenmaal bij het vak horen, zoals borrels bij de Kamer van Koophandel. Dat hoort er gewoon bij.' Christ'l neemt welbewust het woord 'vak' in de mond. Advocaten spreken ook graag van een 'ambacht'. Zeg nooit 'baan'. Daarmee sla je de plank stevig mis. 'Advocaten zien het beroep niet zomaar als een inwisselbare baan, als marketing manager of bedrijfsjurist bij Shell of Philips. De advocatuur is een beroep met een oude traditie en een sterk ontwikkelde identiteit.'

Informatie uitpluizen

Om dat ambacht waardig te zijn, is 'even googlen' om de oplossing van een probleem te vinden een regelrechte *faux pas*. Christ'l: 'In de ogen van ervaren advocaten getuigt dat van grenzeloze oppervlakkigheid. Zij gaan uit van een doorwrochte denkhouding. Natuurlijk kun je de oplossing van een probleem soms via Google vinden, maar op die manier verdiep je je kennis niet.'

Wat is zo'n doorwrochte denkhouding dan en hoe leer je jezelf die aan? 'Niet eens door per se heel hard te studeren,' volgens Christ'l. 'Het gaat om dieper inzicht in de materie, dat je bij een probleem de achterliggende rechtsvragen begrijpt. Dat doe je door er een beetje omheen te lezen, door de rechtsgeschiedenis nog eens in te duiken. Dan zie je dat hetzelfde probleem iedere keer een andere vorm aanneemt. Als je dat begint door te krijgen, dan word je een goed jurist.'

Irritatie kan ook ontstaan doordat de stagiaire lang doet over een advies. De patroon kan dan vermoeden dat zijn stagiaire toch minder intelligent is dan gedacht, maar de oorzaak kan ook liggen in perfectionisme. 'Als je zelf ook vindt dat dertig uur voor een advies wel erg lang is, probeer het dan eens in de helft van de tijd te doen en kijk of het dan ook goed is,' adviseert Christ'l. 'Praat erover met je patroon. Kijk of jouw leerstijl past bij die van hem of haar. Ben je iemand

{ Jongeren willen graag flexwerken en baas zijn over hun eigen agenda. De veertigers en vijftigers mopperen' }

die gelijk aan de slag gaat en wel ziet waar het schip strandt of wil je je eerst grondig inlezen voordat je van start gaat? Het is over het algemeen fijn als je patroon en stagiaire daarin niet al te sterk verschillen.'

Invloed op de keuze van de patroon heeft een stagiaire meestal niet. Maar het is goed om aan het begin van de stage zoveel mogelijk potentiële hobbels voor te zijn door verwachtingen uit te spreken en na te vragen.

'Vraag ook wat voor soort zaken je zult behandelen en probeer als het even kan toestemming te krijgen om halverwege de stage van sectie te wisselen. Dan werk je onder een andere advocaat en leer je meer. Je zult zien dat ieder zijn stijl heeft in dit vak en zo ontwikkel je ook je eigen stijl.'

‘Je bent misschien klein,
maar je wilt wat en dan
moet de wereld wel van je
bestaan afweten.’

Bovendien houdt Sander, die niet verbergt dat hij moslim is, graag van een stevige discussie zo nu en dan, waarbij hij het debat met ‘rabiëte idioten’ niet schuwt. Maar dat doet hij dan wel op zijn eigen account. ‘Het kantooraccount moet vooral zakelijk blijven.’ Daarop plaatst Sander nieuwtjes, zoals nieuwe jurisprudentie. De toon is ook hier eigenlijk erg informeel, inclusief veelvuldig gebruik van ;) en :). De vermeende stijfheid van de advocatuur is ver weg.

Hoger bezoekersaantal

Holla Advocaten gebruikt hun Twitteraccount in de eerste plaats voor het kantoorimago. Dat is te zien: de foto's zijn even mooi en clean als de *timeline*, met *tweets* die leiden naar een artikel, een prijs die het kantoor won of een vacature. Tot nu toe leverde Twitter geen nieuwe zaken op, wel gratis publiciteit in de regionale pers, vertelt Chantal de Beer, hoofd marketing bij Holla. En dat het sitebezoek is dankzij Twitter gestegen, 'is mooi meegenomen.'

Maar Twitteren is niet alleen maar zenden, het is voor steeds meer mensen ook een belangrijke informatiebron. Zo volgt Sander @scherpinstrafrecht, een account van uitgever Sdu, dat regelmatig linkt naar relevante artikelen. Een echte win-win situatie, aldus Sander want 'hoe vaak kom ik op de site van Sdu?'

Als lokmiddel voor potentiële sitebezoekers, het binnenhalen van nieuwe klanten, als bron van informatie of gewoon voor de aardigheid, de rol van de *social media* zal ook in de advocatuur sterker worden. 'Maar doe het niet half', zegt Chantal de Beer. 'Volgens een Brits onderzoek is een slecht bijgehouden account schadelijk voor het imago. Ze denken: "lui met twitteren, lui in het werk."'

Hiernaast
genoemde
kantoren
volgen?
Check:

@abelnadvocaten
@HollaAdvocaten
@levenbach
@Sander_Verheul
@strafpleiter (Lelystad)
@treviadvocaten

'Chiraz Muradin graag Hester Swane bellen' luidde de tekst die Houthoff Buruma twee jaar geleden op een billboard boven discotheek Cooldown op het Amsterdamse Rembrandtplein zette. Muradin was cum laude afgestudeerd aan de rechtenfaculteit van de VU en Hester Swane, recruiter bij Houthoff, wilde hem binnenhalen. Maar Muradin werkte op dat moment bij Abeln Advocaten en het kantoor reageerde direct met een tegenactie. Op eenzelfde billboard op het Rembrandtplein plaatste het kantoor de tekst: 'Sorry Hester, Chiraz werkt al bij ons.' Meerdere kantoren bleken interesse te hebben in Muradin, hij koos uiteindelijk voor De Brauw.

Hyves

<http://advocaat-vd-toekomst.hyves.nl>

Advocaat-vd-toekomst

✓ Onthoud mij

Online

Home

Vrienden

Netwerken

Zoeken:

Advocaat van de Toekomst

[Over](#) | [Vrienden](#) | [Foto's](#) | [Meer](#)

Blogs van advocaten

Annelies Sennef is gespecialiseerd in strafzaken en werkt bij Sennef de Koning van Eenennaam advocaten in Den Haag.

Wijntje & juridische uitleg

Wie advocaat wordt, mag regelmatig de misstanden in ons juridisch systeem uitleggen. Hoe kan het toch dat criminelen altijd vanwege vormfouten worden vrijgelaten? En hoe kun je nu in hemelsnaam een moordenaar verdedigen? Laatst stond ik in de Harbour Club in Rotterdam. Gedimd licht. Een fijn glas wijn. Of ik toch eens wilde uitleggen waarom advocaten zo duur zijn. Want van een jurist van de rechtsbijstandverzekeraar krijg je toch dezelfde service voor een paar euro in de maand?

Eerst een slokje. Toch een delicaat onderwerp. Wat mij betreft is eigenlijk de vraag of je wel hetzelfde krijgt. Is het in essentie niet zo dat verzekeraars van beperkte verzekeringsgelden een behoorlijk aantal zaken moeten afwikkelen? En het griffiegeld moeten betalen? En is het niet zo dat de rechtsbijstandverzekeraar zaken efficiënt moet afwikkelen om rendement te kunnen blijven maken? Hoewel ook voor een advocaat geldt dat de schoorsteen moet roken, lijkt betaling per uur mij toch het meest transparant. Het werken op uurtarief dwingt je vooraf met je cliënt de kosten van verschillende strategieën op het budget van de cliënt af te stemmen. Ook dat dwingt om efficiënt te werken, maar het is in dit geval de cliënt die – goed geïnformeerd – zijn eigen strategische keuzes maakt. Overzichtelijk. En wel zo eerlijk.

Vrienden

A black and white photograph of a minimalist room. In the center is a white locker with two doors and a single handle. On top of the locker sits a basketball in a clear plastic cup, several books, and a small dark book. On the floor in front of the locker are two more books. To the right, a white door is slightly ajar. The walls are white, and the floor is dark. The lighting is soft, creating subtle shadows.

Leef je in,
maar vooral
ook uit.

Bij NautaDutilh krijg je de ruimte om jezelf te zijn. We houden van gedrevenheid, hoe die ook geuit wordt. Wil jij aan de slag als **advocaat-stagiair(e), kandidaat-notaris, belastingadviseur** **óf zoek je een uitdagende studentstage?** Kijk dan snel op werkenbijnautadutilh.nl of stuur een mail naar recruitment@nautadutilh.nl.

● **NautaDutilh**

ADVOCATEN • NOTARISSEN • BELASTINGADVISEURS
Amsterdam Brussel Londen Luxemburg New York Rotterdam

Room for you

**"AL GAAT HET STAP
VOOR STAP, IK BLIJF
MEZELF ONTWIKKELEN!"**

*Hyun-Ju Park,
Advocaat Banking & Finance, Hogan Lovells*

"Ik wil beter worden. Stap voor stap, steeds beter. Ik vergelijk het met piano-spelen; ik wil mezelf ontwikkelen en boven mezelf uitstijgen, al is het maar voor heel even. Deze ambitie prikkelt mij om helemaal tot het uiterste te gaan. Dat doe ik ook bij Hogan Lovells, een internationaal advocatenkantoor met een wereldwijd netwerk, voortreffelijke opleidingsmogelijkheden, een collegiale sfeer en uitdagende zaken. Voor mij dé plek om het maximale uit mezelf te halen!"

Ben jij ook uiterst gedreven en wil je samen tot het uiterste gaan?
Kies dan voor Hogan Lovells, aan de Keizersgracht in hartje Amsterdam.
www.werkenbijhoganlovells.nl